

Diagnosi de la situació actual respecte al consum de drogues i ús de pantalles al Vallès Occidental

Consell Comarcal del Vallès Occidental

**Diputació
Barcelona**

Juliol 2022

Diagnosi elaborada per encàrrec i amb la col·laboració de:

Direcció tècnica:

Núria Garcia Rosell
Subsecció de Projectes i Programes
SPOTT. Centre de Prevenció i Intervenció de drogodependències
Gerència de Serveis de Benestar Social
Diputació de Barcelona

Consultoria tècnica:

Amb la col·laboració de PDS, Promoció i Desenvolupament Social

Coordinació del projecte: Enric Marcos Peláez

0. ÍNDEX

0. ÍNDEX	3
1. ELABORACIÓ DE LA DIAGNOSI.....	4
2. PUNT DE PARTIDA.....	6
3. DEFINICIÓ DE L'ABAST DEL PLA DE PREVENCIÓ	10
4. MAPA D'ACTORS.....	11
5. CARACTERÍSTIQUES DE LA COMARCA	13
6. RECURSOS DE LA COMARCA.....	16
7. RESUM DE LES ACCIONS PREVENTIVES REALITZADES.....	21
8. DADES SECUNDÀRIES	26
9. DADES PRIMÀRIES	48
10. PRINCIPALS CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI	50
11. ANNEXOS	77

1. ELABORACIÓ DE LA DIAGNOSI

Què és una diagnosi?¹

Una diagnosi és un procés d'investigació i anàlisi de la informació que té com a objectiu principal esdevenir l'eina central per fixar les actuacions d'un pla a partir de l'observació de la realitat.

Com en tot procés de planificació estratègica, l'elaboració d'una bona diagnosi és la pedra angular que permetrà detectar actuacions i projectes en marxa i valorar-los en funció de les necessitats detectades, com també fixar la base per a la posterior articulació del **Pla comarcal de prevenció i atenció a les conductes addictives** en objectius, línies d'actuació i projectes. Al mateix temps, serà la base per a la posterior definició d'un sistema d'informació que permeti fer un seguiment acurat del pla.

Procés de diagnosi

El procés de la diagnosi d'un Pla comarcal de prevenció de conductes addictives consta de tres fases: preparació, treball de camp i anàlisi final.

Procés de diagnòstic

Extret de la guia "Pla local de prevenció de drogodependències. Orientacions per al diagnòstic". Diputació de Barcelona (any 2016).

La primera fase de preparació del diagnòstic és el moment de plantejar elements importants que tenen un caràcter estratègic al llarg de les diferents etapes que cal seguir abans de la diagnosi final. En aquesta fase es fa una reflexió sobre els actors

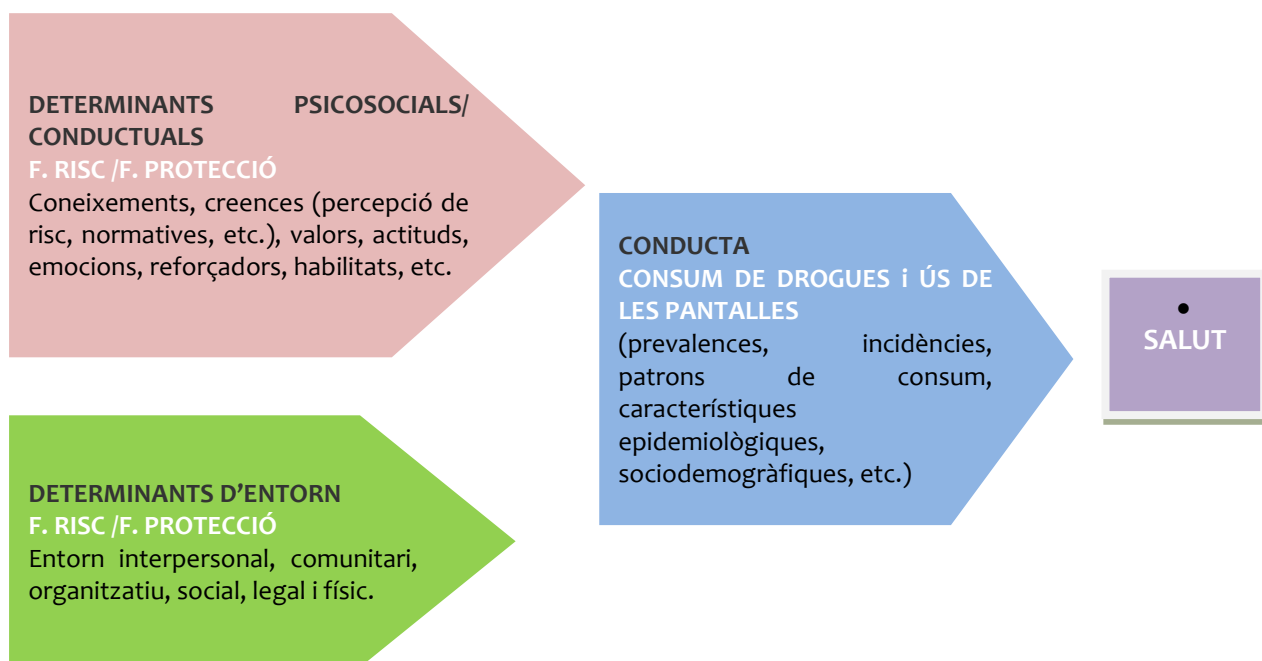
¹ Adaptat de la guia "Pla local de prevenció de drogodependències. Orientacions per al diagnòstic". Diputació de Barcelona (any 2016).

que hi han de participar per aportar el seu coneixement i els seus punts de vista per a l'enriquiment del pla. Alhora es decidirà l'abast del pla i el seu objectiu general.

La segona fase consisteix en l'obtenció de dades de la comarca que permeti caracteritzar la realitat i nodrir l'anàlisi posterior. En aquesta fase es distingeix l'obtenció de dades secundàries d'informació ja existent o elaborada (memòries, enquestes, etc.), mentre que les primàries (entrevistes individuals i grups de discussió) tenen caràcter qualitatiu i s'obtenen amb la participació dels actors escollits en la primera fase.

Per últim, la tercera fase de l'estudi diagnòstic és l'ordenació de les dades obtingudes de diferents fonts d'informació, utilitzant el model PRECEDE (Green, L i Kreuter, M, 2004). L'anàlisi de les dades serà la base per definir l'estratègia del Pla.

Esquema adaptat del Model PRECEDE (Green, L i Kreuter, M, 2004)

Aquest document correspon a les tres fases de treball de l'elaboració de la diagnosi, i a l'anàlisi de les activitats realitzades anteriorment.

2. PUNT DE PARTIDA

PLANS MUNICIPALS DE PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES

El Vallès Occidental és una comarca amb una llarga trajectòria en prevenció de conductes addictives, liderada pels municipis que disposen, estan elaborant o revisant Plans de prevenció:

- Castellbisbal
- Cerdanyola del Vallès
- Montcada i Reixac
- Palau Solità i Plegamans
- Polinyà
- Sabadell
- Sant Cugat del Vallès
- Terrassa
- Vacarisses

XARXA DE PROFESSIONALS EN L'ÀMBIT DE LES DROGUES DEL VALLÈS OCCIDENTAL

Un grup de persones professionals d'entitats, administracions i serveis, entre les quals el **Consell Comarcal del Vallès Occidental**, estan creant una xarxa que permeti un abordatge integral de prevenció i consum de drogues al Vallès Occidental.

En aquest context el 31 d'octubre del 2019 es va organitzar la jornada "L'abordatge en xarxa del consum de drogues al Vallès Occidental: una necessitat?"

Fruit d'aquesta jornada, i amb la proposta que va sorgir de donar-li continuïtat compartint coneixement i experiències professionals, així com una definició de temes d'interès comú a desenvolupar en xarxa en properes edicions, s'ha preparat noves sessions de treball en format virtual.

La pandèmia de la COVID-19 ha modificat la vida de tothom, i planteja nous reptes que entre totes i tots, professionals de l'àmbit de l'abordatge del consum de drogues i pantalles del Vallès Occidental, hem d'abordar.

CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS OCCIDENTAL

El **Consell Comarcal del Vallès Occidental** ofereix serveis als ajuntaments de la comarca i als ciutadans i ciutadanes del Vallès Occidental.

- Acció Social i Educació
- Desenvolupament Econòmic i Ocupació
- Acció Climàtica i Sostenibilitat
- Territori i Habitatge

Àmbits d'actuació d'Acció social i educació:

-

La Direcció General de Joventut delega al Consell Comarcal la competència en matèria de joventut pel que fa a les visites de seguiment del compliment de la normativa Decret 137/2003, de 10 de juny, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys. També es delega la competència en matèria d'Instal·lacions Juvenils destinades a activitats amb infants. Es realitzen visites d'inspecció a les instal·lacions juvenils en que es comprova el compliment de la Llei 38/1991, de 30 de desembre, d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves.

PLA COMARCAL DE JOVENTUT 2022-2025. CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS OCCIDENTAL

El **Pla comarcal de prevenció i atenció a les conductes addictives** establirà sinèrgies i treballarà de forma coordinada amb els eixos de treball, objectius i actuacions plantejades en el marc del **Pla comarcal de joventut**.

Cal destacar dues actuacions proposades en el **Eix 2. Benestar i cohesió social i igualtat**:

Projecte Ús espai públic i festes

La proposta del projecte “Ús espai públic i festes” va encaminat a promoure un ús responsable de la utilització dels espais públics per part del col·lectiu jove, ja sigui de manera espontània com d’una manera més planificada (festes majors, activitats d’oci,...). És un projecte que treballa principalment com es relaciona el jovent amb el seu entorn en un determinat moment. Així doncs, es preveuen diferents espais i/o serveis que ofereix aquesta actuació.

D’una banda, tenim la intervenció directa cap als i les persones joves, que es vehicularia amb la figura del **dinamitzador/a d’espais o educador/a de carrer**. Aquesta figura es planteja com un **servei mancomunat** i per tant, a assumir entre els municipis participants. Permetria oferir la dinamització d’espais públics compartint recursos i projectes comuns com ara patis oberts; pistes d’esports obertes, etc... Això facilita que municipis petits, que no tinguin gaires recursos i tampoc la necessitat d’un professional a jornada completa (o mitja jornada) puguin disposar d’aquest servei.

D’altra banda, aquest projecte té una vessant més divulgativa i formativa, que va dirigida cap als equips de professionals que treballen amb el jovent. Es tracta d’establir **sessions de treball on oferir una taula d’experiències compartides en bones pràctiques en les festes majors**, per tal de poder compartir experiències exitoses i teixir col·laboracions entre municipis amb necessitats o problemàtiques similars. Complementariem aquesta taula d’experiències, amb un suport divulgatiu i informatiu sobre **propostes d’intervenció en temes de prevenció de violències masclistes, hàbits de consum saludables**, que permetessin donar a conèixer el que es fa a la comarca durant esdeveniments lúdics i festius.

Campanya piula contra les violències masclistes

El projecte Piula contra les violències masclistes és una actuació que porta desenvolupant-se des de fa temps i que en la fase de diagnosi del Pla de joventut, ja es va valorar en positiu.

En aquest sentit, el treball realitzat amb els diversos professionals fa que s’incorporin algunes idees noves al projecte. Es per això, que aquesta actuació ha d’incorporar

formació i sensibilització professional tant a tècnics i tècniques com a polítics i polítiqes.

També es valora la possibilitat de **potenciar la realització de tallers amb informació i prevenció als centres educatius**, uns tallers que incloguin el treball de **l'educació emocional** vers els joves de menys edat i que tractin les **noves masculinitats**

3. DEFINICIÓ DE L'ABAST DEL PLA DE PREVENCIÓ

Per a l'elaboració d'una diagnosi és important definir l'abast que es preveu pel **Pla comarcal de prevenció de drogues i ús problemàtic de pantalles del Consell Comarcal del Vallès Occidental**.

Àrea d'influència del Pla: Vallès Occidental, oferint recursos i suport als municipis de la comarca amb menor volum de població o que no disposen de Pla de prevenció. Les propostes que sorgeixin d'aquest Pla es coordinaran amb les accions que ja es duen a terme en els municipis de la comarca que disposen de Pla de prevenció.

Població objecte d'estudi: el Pla es regeix pel **principi d'universalitat**; s'adreça a totes les franges d'edat de la **població del Vallès Occidental** fent especial èmfasis sobre la població **infant, adolescent i jove**.

Temàtiques a tractar: consums de **drogues** i usos de **pantalles**.

Per tal de seleccionar la població beneficiària del **Pla comarcal de prevenció de drogues i ús problemàtic de pantalles del Consell Comarcal del Vallès Occidental**, s'han tingut en compte els criteris següents:

- El Pla s'adreça a la **població general**, i es prioritza la prevenció en funció de criteris tècnics i econòmics a infants, adolescents i joves del Vallès Occidental.
- Cal tenir en consideració els objectius dels **Plans locals de prevenció vigents** als municipis de la comarca.
- L'objectiu del Pla és la prevenció, i aquesta característica és la que determinarà l'edat de la població diana. Es **prioritzarà el treball amb infants, adolescents i joves**.
- Cal prioritzar els objectius i les accions en funció dels resultats d'una **diagnosi àmplia** que detecti necessitats en la població general.
- Cal prioritzar els objectius i les respectives accions associades en funció dels **recursos materials i personals** existents.
- Finalment, el concepte **conductes addictives** fa referència a qualsevol activitat, substància o comportament que es converteixi en el focus principal de la persona, amb exclusió d'altres activitats o tenint conseqüències negatives per a la persona, ja sigui a nivell físic, mental o socialment. D'aquesta manera, s'amplia el camp d'actuació a altres addiccions a més de l'ús de drogues.

4.MAPA D'ACTORS

El Pla es troba conformat pels òrgans següents: la Comissió política, la Comissió tècnica i el Grup motor de la Comissió tècnica. A continuació detallem la composició i les funcions de cada òrgan:

COMISSIÓ POLÍTICA

Representants polítics amb veu i vot:

- President/a Consell Comarcal Vallès Occidental
- Conseller/a Drets Socials

Funcions:

- Assignar i aprovar el pressupost anual del Pla.
- Acordar els criteris de cooperació anual.
- Nomenar la Comissió tècnica.
- Proposar els projectes que es considerin prioritaris per al Pla.
- Aprovar el Pla de treball anual que li presenti la Comissió tècnica.

Reunions:

Una o dues reunions plenàries a l'any.

COMISSIÓ TÈCNICA

Tècnics/es de la comarca dels diversos àmbits implicats en el Pla:

- Cap EAIA (coordinador/a serveis socials municipals), Consell Comarcal del Vallès Occidental
- Referent Serveis territorials educació Vallès Occidental
- Cap Unitat Regional de Proximitat (RPMN) – Mossos d'Esquadra de la Generalitat de Catalunya
- Coordinadora ORC i proximitat - Mossos d'Esquadra de la Generalitat de Catalunya
- Referent Oficina Tècnica Àmbit Metropolità Nord Regió Sanitària Barcelona
- Referents Xarxa Drogues Vallès Occidental
- Referents Subdirecció Drogues / Agència de Salut Pública de Catalunya

Funcions:

- Gestionar els encàrrecs de la Comissió política
- Participar en el procés d'elaboració del Pla en les fases de:
 - Elaboració del diagnòstic.
 - Descripció d'objectius.
 - Proposta d'activitats.
 - Pla de treball anual.

Reunions:

Reunions trimestrals/anuals

Treball en projectes per àmbits de treball

GRUP MOTOR DE LA COMISSIÓ TÈCNICA
--

Tècnics/es especialistes en prevenció de conductes addictives (màxim: 3):

- Un/a tècnic/a de l'àrea del Consell Comarcal del Vallès Occidental referent del Pla
- Un/a tècnic/a de prevenció de conductes addictives de la Diputació de Barcelona
- Un/a tècnic/a de prevenció de conductes addictives de l'Agència de Salut Pública de Catalunya

Funcions:

- Presentar a la comissió tècnica propostes per a l'elaboració del Pla.
- Proposar a la comissió tècnica el Pla de treball anual.
- Redactar la proposta del Pla.
- Fer el seguiment de les accions que es duguin a terme, l'avaluació i les propostes de millora.

Reunions:

Reunions, tantes com sigui necessari (normalment una al trimestre).

5. CARACTERÍSTIQUES DE LA COMARCA

VALLÈS OCCIDENTAL

El Vallès és la denominació històrica del territori situat, d'oest a est, entre el riu Llobregat i el massís del Montseny, i de nord a sud entre les serralades Prelitoral i Litoral.

La comarca es troba a la part central de la Regió Metropolitana de Barcelona i limita amb el Vallès Oriental, al nord-est; el Barcelonès, al sud-est; el Baix Llobregat, al sud-oest; i el Bages, al nord-oest.

SUPERFÍCIE I POBLACIÓ

Administrativament, la comarca està formada per **23 municipis**, dos dels quals n'exerceixen la **capitalitat**: **Sabadell** i **Terrassa**.

La superfície comarcal és de 583,2 km², la qual cosa representa un 1,8% de la superfície total de Catalunya. Això no obstant, en aquest territori relativament petit es concentren 836.077 habitants l'any 2006 (gairebé el 12 % de la població catalana i gairebé el 2% de la població espanyola) i és, després del Barcelonès, la segona comarca més poblada de Catalunya.

La superfície comarcal és de **583,2 km²**, la qual cosa representa un **1,8%** de la superfície total de **Catalunya**. Això no obstant, en aquest territori relativament petit es concentren, a data d'1 de gener de 2018, **917.905 persones**, el **12,1% de la població catalana**.

Les primeres estimacions de població es poden datar a l'edat mitjana, concretament al segle XIV, quan es calcula que la població de la comarca era d'uns 6.000 habitants.

Avui dia el Vallès Occidental és una comarca essencialment urbana, amb una **elevada densitat de població** (1.574,1 hab/km² enfront dels 236,7 hab/km² del conjunt de Catalunya), si bé al seu interior podem trobar **grans disparitats**, amb municipis que tenen algunes de les densitats més elevades de Catalunya, com ara Badia del Vallès amb 14.426,9 hab/km² a l'altre extrem, municipis rurals de la Serralada Prelitoral, com és el cas de Gallifa amb tan sols 10,3 hab/km².

Font: Guia de la comarca "Conèixer el Vallès Occidental".

NOMBRE D'HABITANTS PER MUNICIPI (2020).

Xifres oficials de població a 1 de gener de 2020. Font: Idescat.

Municipi	Total
Terrassa	223.627
Sabadell	216.520
Sant Cugat del Vallès	92.977
Rubí	78.591
Cerdanyola del Vallès	57.855
Ripollet	39.179
Montcada i Reixac	36.803
Barberà del Vallès	33.334
Santa Perpètua de Mogoda	25.999
Castellar del Vallès	24.488
Sant Quirze del Vallès	20.195
Palau-solità i Plegamans	14.892
Badia del Vallès	13.415
Castellbisbal	12.539
Matadepera	9.496
Sentmenat	9.235
Polinyà	8.504
Viladecavalls	7.545
Vacarisses	6.832
Sant Llorenç Savall	2.417
Ullastrell	2.089
Rellinars	809
Gallifa	167
Vallès Occidental	937.508

ECONOMIA

Al centre del corredor mediterrani i a 20 minuts de Barcelona, el Vallès Occidental és un territori divers i referent dins l'arc metropolità pel seu teixit industrial i de serveis avançats a les empreses.

És la **primera comarca catalana en quantitat de sòl per a activitats econòmiques** amb una bona dotació d'espais per a localitzar empreses i representa el **12% del PIB de Catalunya**.

Concentra 25.700 empreses, 275.000 treballadors i 59.000 autònoms, i disposa de 135 polígons d'activitat de 2.500 hectàrees.

El Vallès Occidental és la primera comarca tèxtil de Catalunya, i Sabadell el primer centre llaner i d'acabats de cotó de la península Ibèrica, seguit a poca distància per Terrassa (llana, gèneres de punt, cotó, confecció). Aquest sector, tot i que havia estat el dominant, ara només representa el 9,1% del PIB industrial de la comarca, ja que l'economia de la comarca s'ha diversificat abastament.

Avui, l'activitat econòmica del Vallès Occidental és heterogènia i té un teixit local d'empreses petites que complementa i facilita el desenvolupament dels negocis. Els percentatges d'implantació dels diferents sectors econòmics són:

- 24% Serveis a l'empresa
- 23% Indústria
- 23% Comerç
- 15% Serveis a la ciutadania
- 10% Serveis al consumidor
- 5% Construcció

TRANSPORT

El Vallès Occidental és, generalment, una **comarca ben comunicada**, gràcies a la xarxa ferroviària (Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i Rodalies RENFE) i de carreteres de què disposa, amb una oferta de transport públic que permet moure's amb certa facilitat. Malgrat tot, cal esmentar que la comunicació dels municipis més petits presenta certa deficiència, en alguns indrets no hi arriba el transport públic o els desplaçaments entre municipis propers requereixen molt temps.

La comarca també compta amb diferents companyies de taxi i autocar per a realitzar trajectes privats, tant urbans com interurbans.

CULTURA

La comarca es caracteritza per la seva **rica vida associativa i cultural**: més de 3.800 associacions registrades, moltes de les quals són de caràcter cultural. Disposa d'una cultura popular rica en manifestacions folklòriques. Una gran quantitat de grups de cultura d'arrel tradicional i popular tenen una activa presència a la majoria de poblacions vallesanes, on actuen cors, cobles, entitats sardanistes, colles de bastoners i grallers, colles geganteres, etc.

6. RECURSOS DE LA COMARCA

6.1. SERVEIS ESPACIALITZATS EN CONDUCTES ADDICTIVES

L'activitat de tractament és una competència del Departament de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya.

Els principals recursos a nivell comarcal i autonòmic amb els que poden coordinar-se i derivar professionals de la comarca són:

CENTRES D'ATENCIÓ I SEGUIMENT A DROGODEPENDÈNCIES (CASD).

Des dels CASD s'atenen persones majors d'edat amb addiccions que requereixin una diagnosi i un tractament en règim ambulatori.

CAS	MUNICIPI
CAS Badia del Vallès	Badia del Vallès
CAS Cerdanyola-Ripollet	Cerdanyola del Vallès
CAS Rubí	Rubí
CAS Sabadell	Sabadell
CAS Sant Cugat del Vallès	Sant Cugat del Vallès
CAS Terrassa	Terrassa

CENTRES DE SALUT MENTAL INFANTO JUVENIL (CSMIJ).

Els centres de salut mental infanto juvenil són un servei públic, universal i gratuït que forma part de la Xarxa de Salut Mental Infantil i Juvenil de la Generalitat de Catalunya.

Destinatari: adolescents de 12 a 17 anys amb trastorns mentals, derivats de la xarxa de salut mental, que requereixen un tractament intensiu.

Al Vallès Occidental disposem de **7 centres de salut mental infanto juvenil**:

- CSMIJ Sabadell
- CSMIJ Cerdanyola- Ripollet
- CSMIJ Badia
- CSMIJ Terrassa (MT)
- CSMIJ Rubí
- CSMIJ Sant Cugat del Vallès
- CSMIJ Montcada i Reixac

CENTRES DE SALUT MENTAL ADULTS (CSMA):

Els centres de salut mental d'adults són un servei públic i gratuït que ofereix atenció especialitzada a les persones amb patologia psiquiàtrica i trastorns de la conducta des d'una perspectiva multidisciplinària i comunitària.

Al Vallès Occidental disposem de **8 centres de salut mental d'adults**:

- CSMA Sabadell 1
- CSMA Sabadell 2
- CSMA Cerdanyola-Ripollet
- CSMA Badia del Vallès
- CSMA Terrassa (CST)
- CSMA Mutua de Terrassa
- CSMA Rubí (CST)
- CSMA Sant Cugat del Vallès

CENTRE DE PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ EN DROGODEPENDÈNCIES (SPOTT) DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA.

Destinatari: adolescents i joves en risc per consum de drogues i ús problemàtic de les pantalles, que siguin menors de 21 anys, que visquin amb les seves famílies i derivats dels serveis municipals, i les seves famílies.

Programes que s'apliquen:

- Programa d'intervenció en adolescents-joves amb consums de drogues
- Programa de prevenció i suport a les famílies
- Programa de tractament per a la dependència a substàncies
- Subprogrames de suport
- Grups terapèutics

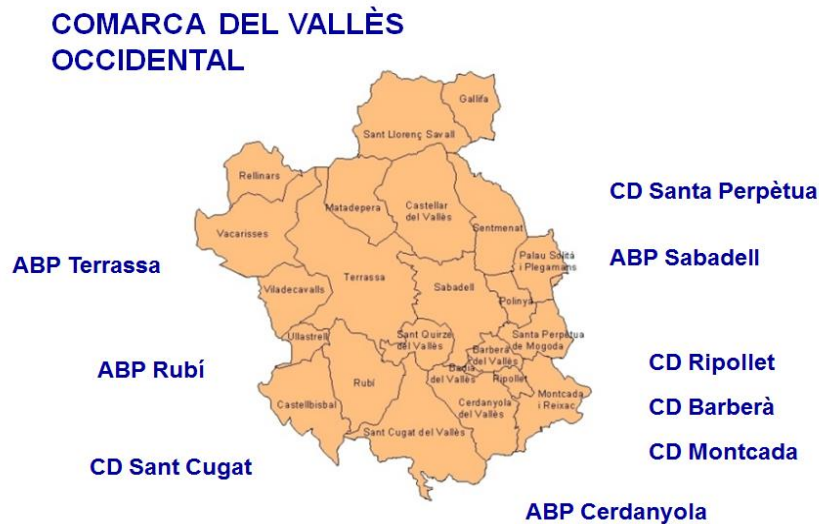
Ubicació: Sant Honorat, 5, 08002 Barcelona

Telèfon: 93 402 28 80

Correu electrònic: spott@diba.cat

6.2. COSSOS DE SEGURETAT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

MOSSOS D'ESQUADRA – GENERALITAT DE CATALUNYA

URPAC: Unitat Regional de Proximitat.

RPMN: Regió Policial Metropolitana Nord (Vallès Oriental, Vallès Occidental, Maresme i els municipis del Barcelonès: Santa Coloma de Gramenet, Badalona i Sant Adrià del Besòs).

ORC: Oficina de Relacions amb la Comunitat.

GAV: Grup d'Atenció a la Víctima.

OAC: Oficina d'Atenció al Ciutadà.

ABP: Àrea Bàsica Policial.

CD: Comissaria de Districte.

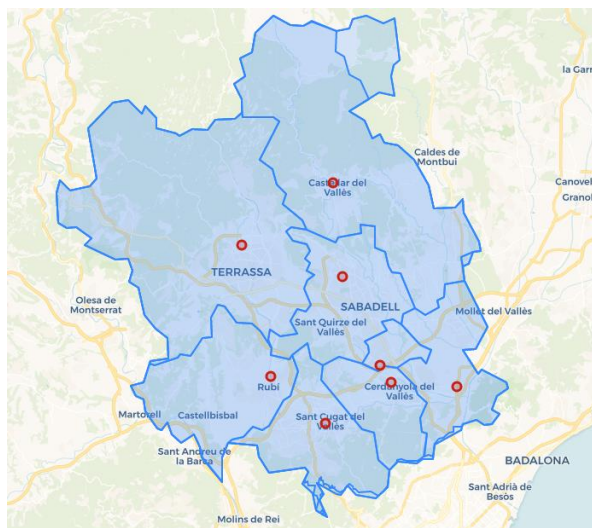
Telèfon Direcció General de Seguretat Ciutadana: 93 300 22 96

PROTOCOL ALTERNATIU A LA SANCIÓ ADMINISTRATIVA (PASA)

- No consta cap protocol alternatiu a la sanció administrativa (PASA) actiu a la comarca.
- Tot i així, alguns municipis com Sant Cugat del Vallès, Barberà del Vallès, Santa Perpètua de Mogoda i Polinyà afirmen que fan intervencions alternatives sempre que es tracti de casos de menors d'edat i no existeixi reincidència.
- Altres municipis manifesten la intenció d'oficialitzar el protocol en el període de vigència del Pla de prevenció.

6.3. CENTRES EDUCATIU DEL VALLÈS OCCIDENTAL

SERVEIS TERRITORIALS AL VALLÈS OCCIDENTAL

Font: [https://edumet.cat/areatac/presentacions/index_json.php?ID=1_0DXbgPhhoaHEA_oCdz2rR_6ZeVF0ZPWagyuZkOeq0&config=ConfigTotsSEZ&ftr=\[ST=VOC\]&ftrPol=\[Codi_ST=VOC\]](https://edumet.cat/areatac/presentacions/index_json.php?ID=1_0DXbgPhhoaHEA_oCdz2rR_6ZeVF0ZPWagyuZkOeq0&config=ConfigTotsSEZ&ftr=[ST=VOC]&ftrPol=[Codi_ST=VOC])

SE del Vallès Occidental I

Telèfons: 937277699

Correu: a8870404@xtec.cat

c. Mare de les Aigües, 36 - 08206 Sabadell

SE del Vallès Occidental II

Telèfons: 937353056

Correu: a8870405@xtec.cat

c. Alcoi, 57 - 08225 Terrassa

SE del Vallès Occidental III

Telèfons: 935882071

Correu: a8870406@xtec.cat

c. Numància, 11 - 08191 Rubí

SE del Vallès Occidental IV

Telèfons: 935898534

Correu: a8870407@xtec.cat

c. Esperanto, 2 - 08172 Sant Cugat del Vallès

SE del Vallès Occidental V

Telèfons: 935804876

Correu: a8870402@xtec.cat

c. La Clota s/n - 08290 Cerdanyola del Vallès

SE del Vallès Occidental VI

Telèfons: 935752892, 935848663

Correu: a8870403@xtec.cat

c. Baix de Sant Pere, s/n (Mas Rampinyo) - 08110 Montcada i Reixac

SE del Vallès Occidental VII

Telèfons: 937184930

Correu: a8870401@xtec.cat

av. Costa Blava s/n (el Molí) - 08214 Badia del Vallès

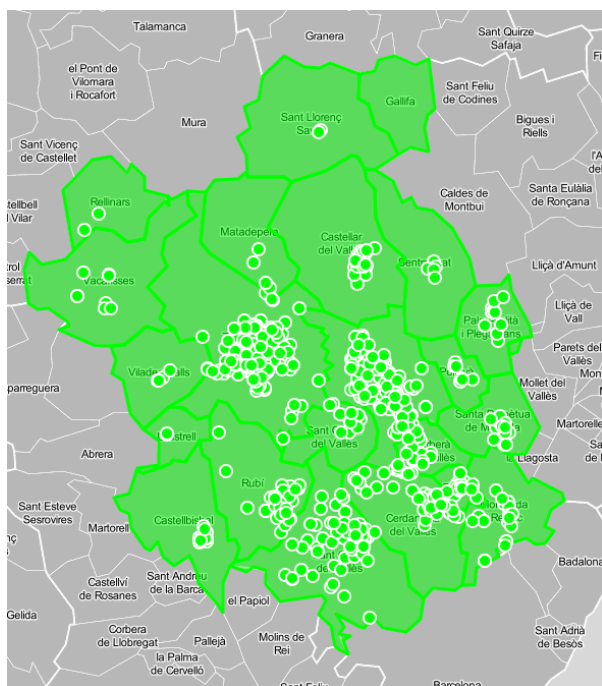
SE del Vallès Occidental VIII

Telèfons: 937472392

Correu: a8870408@xtec.cat

c. Major, 74 - 08211 Castellar del Vallès

CENTRES DELS SERVEIS TERRITORIALS AL VALLÈS OCCIDENTAL

Font: https://www.instagram.com/instavisor/25c19a0d1c7730b5a39e65aa169a0fd8/Centres_dels_Serveis_Territorials_al_Valles_Occidental.html#11/41.5529/2.0558

CENTRES FORMATIUS POSTOBLIGATORIS

La comarca compta amb centres formatius superiors de referència internacional i catalana i una **àmplia oferta de centres de formació professional**; 2 grans universitats, la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), 2 escoles de negoci, 5 escoles especialitzades i 40 centres de formació professional.

7. RESUM DE LES ACCIONS PREVENTIVES REALITZADES

PLANS DE PREVENCIÓ ACTIUS A LA COMARCA

A la comarca hi ha diversos municipis que disposen de Pla de prevenció sobre conductes addictives actiu:

- Castellbisbal
- Cerdanyola del Vallès
- Montcada i Reixach
- Palau Solità i Plegamans
- Polinyà
- Sabadell
- Sant Cugat del Vallès
- Terrassa
- Vacarisses

A la resta de municipis també s'hi realitzen accions preventives tot i no disposar del paraigües que ofereix un Pla de prevenció.

Castellbisbal

El Turó. III Pla de drogues i comportaments de risc

El Pla de drogues i comportaments de risc per al període 2015-2018, es va aprovar en el Ple Municipal del 30 de març de 2015. Actualment s'està elaborant el Pla 2022-2025.

SEMA

El Pla disposa d'un Servei educatiu de mesures alternatives (SEMA) des d'on s'atenen adolescents, joves, famílies i professionals en relació a conductes addictives.

Cerdanyola del Vallès

El Dolium

El Dolium de Cerdanyola vol assumir una visió integral sobre el fenomen de les drogues incorporant quatre línies genèriques en un mateix pla: la prevenció, l'atenció, la inserció i la investigació. L'atenció és una competència autonòmica, però des d'un pla local cal preveure la coordinació, la difusió, l'accessibilitat i el suport a aquest tipus de dispositius.

D'altra banda, s'han diversificat les actuacions segons cinc criteris: les edats, els àmbits d'actuació, les estratègies d'intervenció, els factors específics i el grau d'intensitat de les accions.

Montcada i Reixac

Pla Local en Prevenció de Drogues i Pantalles 2018-2022

El Pla Local de Prevenció de Drogues i Pantalles 2018 - 2022 recull les línies estratègiques, els projectes i les actuacions concretes que estructuraran les polítiques de prevenció al llarg dels pròxims quatre anys.

Es tracta, doncs, d'un pla estratègic fonamental a l'hora d'ordenar els recursos disponibles i planificar-los per tal d'oferir una resposta eficient a les necessitats de la població jove (en aquest cas d'entre 12 a 29 anys) de la ciutat en l'àmbit de les drogues, i altres conductes o factors de risc com els relacionats amb les pantalles.

El Pla Local de Prevenció de Drogues i Pantalles compta amb una doble finalitat:

- Es tracta d'un document d'anàlisi de la realitat juvenil en l'àmbit del consum de drogues, pantalles, i conductes de risc.
- Planteja i estructura les actuacions que es duran a terme al llarg dels propers anys en matèria de prevenció de drogues i pantalles.

Punt d'Assessorament en Salut

A més de desenvolupar accions d'informació, atenció i prevenció en drogodependències i el bon ús de les pantalles en el jovent, ha ampliat el seu àmbit d'actuació amb la incorporació de projectes vinculats a la salut emocional, l'alimentació saludable, la salut sexual i afectiva i accions per combatre les addiccions al joc.

Palau Solità i Plegamans

Pla de Prevenció de Drogues i Addiccions 2020-2025.

L'objectiu del PPDA és reduir el consum de substàncies que produeixen addicció, però també incideix en altres conductes que generen dependència, com ara el joc o l'ús de pantalles

És el tercer pla que aprova l'Ajuntament en l'àmbit de la prevenció de drogues i dona continuïtat al Programa de Prevenció de Drogues i Riscos Associats 2015-18. El canvi de denominació respon a la necessitat d'adaptar el document al context actual i les noves problemàtiques detectades.

Les actuacions del nou PPDA s'articulen en 5 grans eixos de treball, que són:

- 'Teixint Aliances': accions de coordinació i comunicació.

- 'La Prevenció als Centres Educatius': accions que es desenvolupen principalment en els entorns educatius.
- 'Acompanyament Familiar': accions dirigides principalment a les famílies o que tenen com a centre el treball amb aquestes.
- 'Un abordatge de Municipi': accions que es desenvolupen en l'àmbit comunitari i municipal.
- 'Entorns d'Oci Saludables': accions desenvolupades en els entorns d'oci.

Polinyà

Actualment s'està elaborant el Pla de prevenció de Polinyà.

Assessories del punt d'informació juvenil de Polinyà

Algunes de les temàtiques que s'aborden i per a les que adolescents i joves poden demanar assessorament són:

- Pantalles
- Drogues
- Salut emocional

Sabadell

Pla Local de drogues de Sabadell 2016-2022

El Pla Local de Drogues de Sabadell (PLDS) és un instrument clau per ordenar i potenciar els recursos que ja existeixen a la ciutat i també per promoure el desplegament de dispositius o actuacions que responguin a necessitats no cobertes, tenint molt en compte les circumstàncies que situen determinades persones, famílies o grups socials en posicions més fràgils i vulnerables.

Servei d'Assessorament i Informació en Drogues i Pantalles (SAIDP)

Es tracta del servei municipal vinculat al Pla Local de Drogues.

Gratuït i confidencial. Té com a objectiu atendre les consultes d'adolescents i joves sobre qualsevol droga i pantalles. També s'hi dona resposta a familiars i persones de l'entorn proper i a professionals que treballen amb el col·lectiu adolescent o jove.

Sant Cugat del Vallès

1SEGON pla de prevenció de riscos i promoció de la salut en relació amb el consum de drogues i l'ús de pantalles de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. El Pla 1SEGON compila i desenvolupa el marc teòric, les orientacions, els objectius i les accions concretes que cal dur a terme en l'àmbit de la prevenció del consum de drogues i l'ús de pantalles a Sant Cugat entre el 2020 i el 2024.

Les accions es despleguen de manera transversal a tota la ciutat i s'intervé en l'entorn escolar, familiar, d'oci i lleure, i comunitari. Per fer-ho possible, l'equip de professionals que coordina i executa les accions del Pla prové de diferents àmbits i institucions del municipi.

ASSESSORIA 1SEGON

És un recurs d'atenció i prevenció sobre drogues i pantalles adreçat a la ciutadania de Sant Cugat del Vallès. En concret s'atén a persones joves i adolescents, famílies i professionals.

L'Assessoria acompanya les persones que són usuàries de pantalles, Internet o xarxes socials, o consumidores de substàncies, perquè en facin un ús més saludable, responsable i segur.

Els objectius principals d'aquest servei són:

- Posar a disposició de joves i famílies un recurs específic perquè puguin rebre informació i orientació sobre les drogues i les pantalles.
- Acompanyar les persones joves i les famílies que a més a més d'informació, necessitin ajuda per resoldre la situació de malestar que s'origina pel consum o abús de drogues o pantalles.
- Assessorar els professionals del municipi que treballen amb els joves i famílies, i treballar-hi en coordinació per poder-ne fer el seguiment o per rebre la derivació d'aquells casos en què sigui requerit.
- Treballar en xarxa amb tots els serveis bàsics i especialitzats del municipi que facin atenció o intervenció amb les persones joves i les famílies i derivar-los, si escau, aquells casos que requereixin una intervenció especialitzada o de suport.

Terrassa

Pla Local de Drogues de Terrassa

El Pla Local de Drogues constitueix el Pla Estratègic que estableix les bases per a desenvolupar a la ciutat les activitats en l'àmbit de prevenció del consum de drogues i de l'abordatge de les problemàtiques que en deriven.

És consensuat amb les entitats i serveis de la ciutat que estan directament o indirecta involucrades en el fenomen del consum de drogues i la seva atenció i és aprovat pel Ple Municipal, amb una vigència de quatre anys.

El PLD de Terrassa observa les teories actuals de la prevenció basades en l'evidència i segueix les següents eixos de treball:

- Reducció de l'oferta.
- Reducció de la demanda.

- Detecció precoç i orientació.
- Reducció de riscos.
- Reducció de danys.
- Inserció social i laboral.
- Informació i coneixement.

Vacarisses

Pla local per a l'abordatge del consum de drogues i pantalles de Vacarisses

El Pla local per a l'abordatge del consum de drogues i pantalles de Vacarisses és el pla de prevenció, reducció de riscos i promoció de la salut en relació amb el consum de drogues i l'ús de pantalles que ha de servir de marc de referència durant el període 2021-2025 al municipi de Vacarisses.

El Pla està orientat a les persones més joves del municipi i s'ha treballat especialment amb les edats compreses entre els cursos de 5è de primària i fins als 25 anys, aproximadament, i amb l'objectiu d'ampliar les actuacions que es desenvolupen al municipi en aquest àmbit, per donar resposta a les noves necessitats detectades arran de la situació actual i que no es tenien en compte en altres projectes anteriors.

8. DADES SECUNDÀRIES

Les dades secundàries impliquen la recopilació de fonts d'informació (estatals, autonòmiques, comarcals i municipals), ja enregistrades, que són útils a l'hora d'elaborar el diagnòstic. Aquestes dades ens permeten obtenir informació rellevant sobre tendències de consum de drogues i altres conductes addictives, factors de risc, factors contextuais i culturals, així com estratègies preventives a través de diverses fonts d'informació de diferents àmbits territorials.

8.1. FONTS D'ÀMBIT ESTATAL

8.1.1. ENQUESTA DOMICILIÀRIA SOBRE ALCOHOL I DROGUES A ESPANYA 15-64 ANYS, 2019-2020 (EDADES).

Delegació del govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

ASPECTES DESTACATS

- La droga legal més consumida és l'alcohol (77,2 % en els últims 12 mesos) i la droga il·legal més consumida es el cànnabis (10,5 %).
- En general, el consum de drogues està més estès entre els homes que entre les dones.
- El consum d'alcohol (75,2 a 77,2 %) ha augmentat respecte a l'enquesta anterior i el consum de tabac (de 40,9 a 39,4 %) i de cànnabis (d'11 a 10,5 %) ha disminuït. El consum d'hipnosedants (1,3 %) s'ha mantingut estable.
- La prevalença en l'ús compulsiu d'internet ha augmentat (de 2,9 a 3,7 %).

PRINCIPALS RESULTATS: DROGUES, ÚS I ÚS ABUSIU

A nivell nacional, l'Enquesta sobre Alcohol i altres Drogues a Espanya, realitzada pel Pla Nacional de Drogues, ens mostra els resultats de consum de drogues en **població general** de 15 a 64 anys.

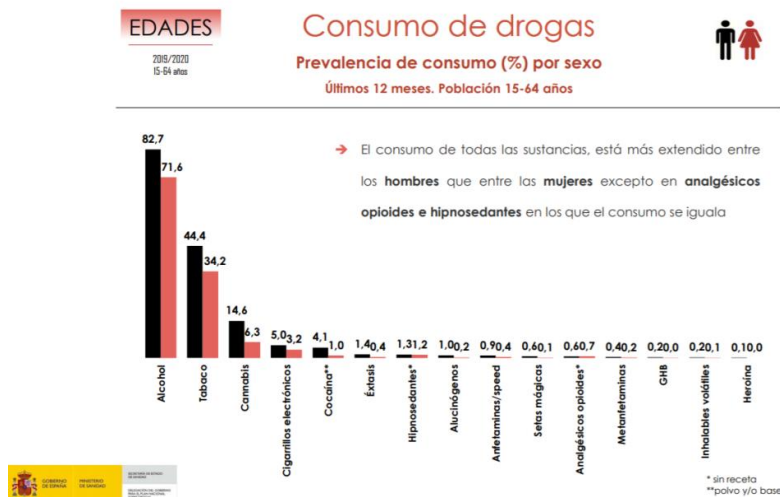

Figura 1. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues

Tal i com mostra la figura 1, les **drogues més consumides** són l'**alcohol**, el **tabac** i el **cànnabis**, i el cànnabis és la droga il·legal més consumida.

El consum de drogues il·legals, alcohol i tabac està més estès entre els homes que entre les dones; el d'**hipnosedants** és similar entre homes i dones, i el d'analgèsics està lleugerament més estès entre les dones. El consum general de substàncies és menor en persones de més de 65 anys que la mitjana de consum en edats d'entre 15-64 anys.

En l'**àmbit del joc**, veiem que tant en el joc en línia com en el presencial, el consum predomina en homes.

Respecte a l'enquesta del 2017-2018, ha augmentant el consum d'alcohol i noves substàncies, mentre que el consum en els últims 12 mesos de tabac i cànnabis ha disminuït. El consum d'hipnosedants i al·lucinògens s'ha mantingut estable. Pel que fa al joc, la prevalença en l'ús compulsiu d'Internet ha augmentat.

DADES MÉS SIGNIFICATIVES PER SUBSTÀNCIES

Tabac

La majoria dels enquestats, un 70 %, reconeix haver fumat alguna vegada en la vida i el 39,4 % reconeix haver-ho fet durant l'últim any. Aquest consum esporàdic ha disminuït en els últims anys. El 2019, el 32,3 % de la població entre els 15 i 64 anys manifesta consumir tabac de manera diària. Cal destacar també que el **38,7 % no es planteja deixar de fumar**.

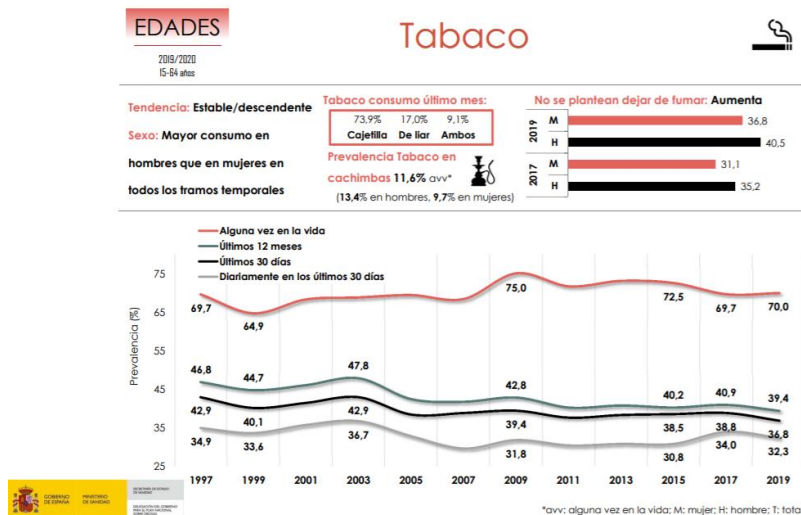

Figura 2. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Cigarretes electròniques

Les dades sobre les cigarretes electròniques es recullen des de 2015, quan van arribar al mercat de la indústria tabaquera.

Des de 2017, es recull la prevalença de consum el darrer any, que té una corba ascendent, de 8,8 % en 2017 a 10,5 % en 2019.

El consum es produeix **majoritàriament en homes i amb nicotina** (48,9 %).

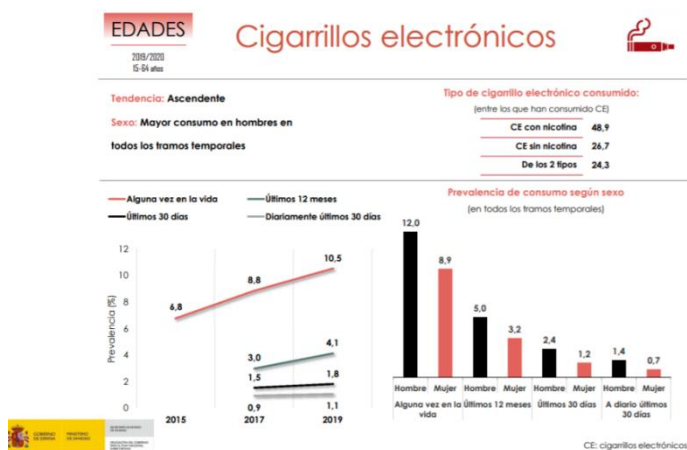

Figura 3. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Alcohol

El **consum d'alcohol ha augmentat** considerablement durant l'última dècada, i s'han adoptat de certes conductes de risc, com ara el *binge drinking*, que va augmentar un 12 % del 2005 al 2015. Des del 2015 fins ara, però, aquesta tendència ha disminuït, mentre que les borratxeres més puntuals han augmentat.

La prevalença en les borratxeres és major en homes que en dones a totes les edats. La prevalença de consum de borratxeres ha augmentat un 25,7 % en homes, i s'ha mantingut estable en dones en un 13,1 %.

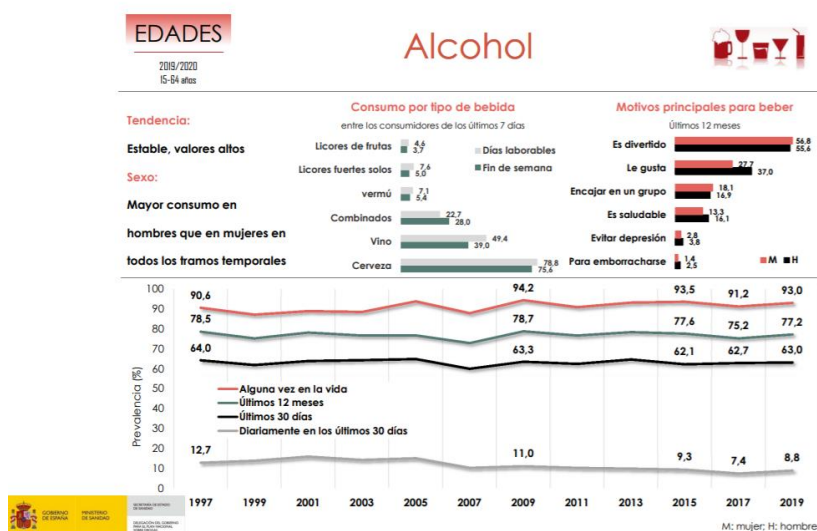

Figura 4. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Cànnabis

Dintre del cànnabis, els porros de marihuana són el format consumit amb un major percentatge, i els consumidors són majoritàriament homes (el doble que de dones).

Aquest consum es caracteritza per complementar-se amb altres substàncies, com el tabac. El **92,2 % ho mesclen amb tabac**, mentre que el 81,6 % ho barreja amb altres substàncies.

El **37,5 % de persones enquestades reconeixen haver fumats porros algun cop a la vida**, respecte al 35,2 % que ho feien el 2017. Les persones consumidores que practiquen el consum d'una manera més regular també han disminuït. El consum diari continua caracteritzant-se per ser minoritari.

El consum problemàtic del cànnabis afecta l'1,9 % de tota població, la majoria homes.

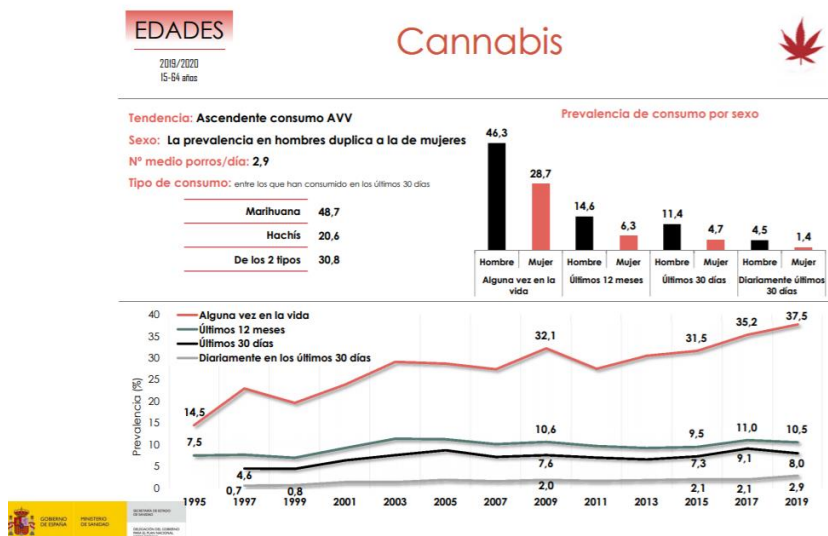

Figura 5. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Hipnosedants

Pel que fa als hipnosedants sense recepta, la prevalença de **consum s'ha igualat entre dones i homes** (1,2 i 1,3 %, respectivament, en els darrers 12 mesos).

En general, com es pot observar en la comparació de la figura 6, el consum d'hipnosedants ha augmentat significativament durant els últims 10 anys, ha despuntat el 2015 (2,3 %), ha baixat lleugerament fins al 2017 (1,3 %) i s'ha mantingut estable el 2019 (1,3 %).

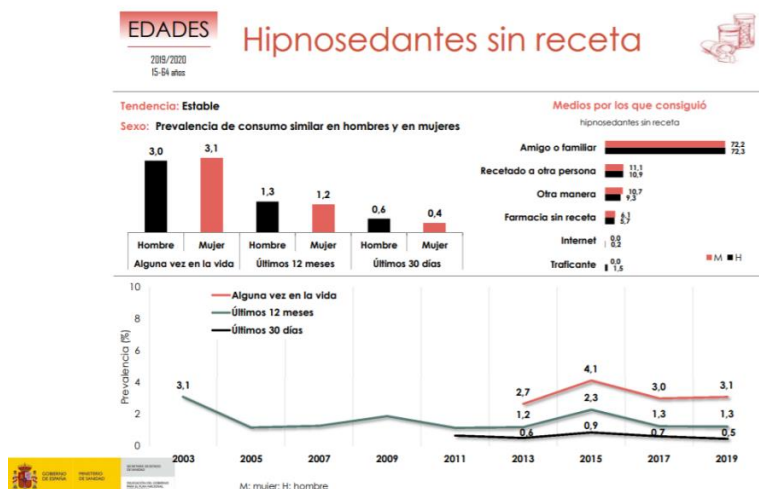

Figura 6. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Cocaïna

Els consumidors que reconeixen haver consumit cocaïna més regularment, ja sigui durant l'últim mes s'ha mantingut estable, mentre que el de persones que reconeixen haver-ne consumit algun cop a la seva vida i l'últim mes ha augmentat respecte el 2017.

La prevalença de consumidors homes triplica la prevalença de consumidores dones.

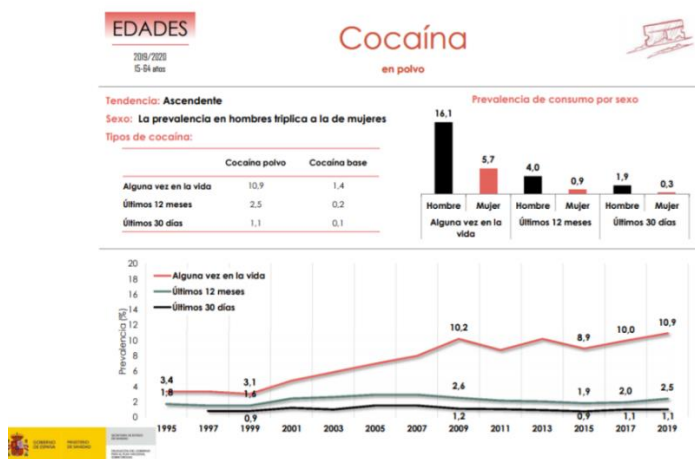

Figura 7. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Altres drogues

La prevalença de consum general d'altres drogues il·legals **s'ha mantingut estable respecte al 2017**. El perfil dels consumidors d'heroïna són, la majoria, homes. El consum d'heroïna ha disminuït considerablement durant les últimes dues dècades.

Pel que fa l'èxtasi, el consum ha augmentat lleugerament durant els darrers dos anys, mentre que el consum d'amfetamina s'ha mantingut estable, com també el d'al·lucinògens.

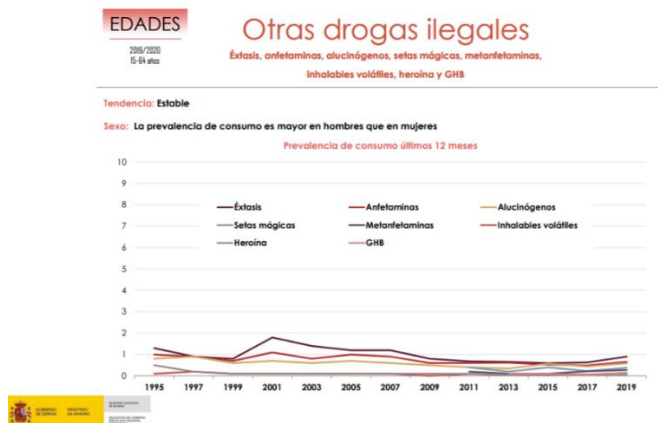

Figura 8. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

PERCEPCIÓ DE RISC

En general, com es pot observar en la figura 9, la **percepció de risc ha augmentat** davant del consum de la majoria de drogues, principalment en dones.

L'**alcohol** és la substància que es percep **com menys perillosa**. La meitat de la població considera que consumir 5 o 6 copes el cap de setmana causa molts o bastants problemes.

La **percepció de risc dels hipnosedants també és baixa**, encara que ha augmentat la percepció de risc de consumir-ne.

La **percepció del risc de tabac ha augmentat**, i es percep com més perjudicial que el consum de les cigarretes electròniques.

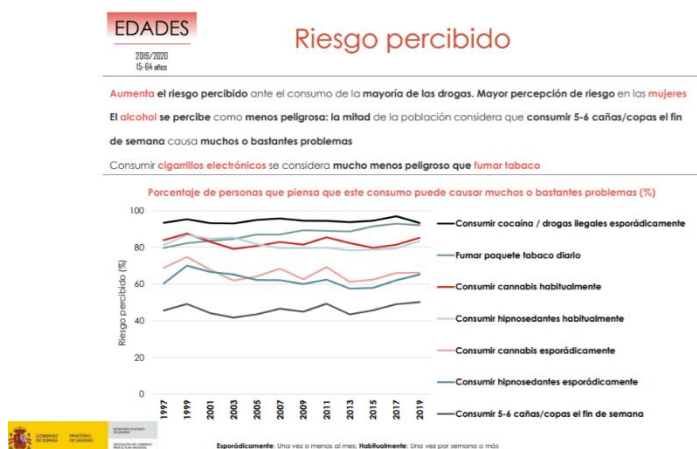

Figura 9. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

INTERNET I JOCS AMB DINERS

Un 3,7 % dels enquestats reconeix fer un ús compulsiu d'Internet, i majoritàriament són joves d'entre 15 i 24 anys, gairebé un 1 % més que el 2017.

L'ús compulsiu d'Internet **ha augmentat els darrers anys** (2,9 % en 2015 a un 3,7 % en 2019). Aquest augment **s'ha produït més entre els homes** que entre les dones, posicionant-se en un ús compulsiu més gran en homes en 2019 (2,8 % en 2015 i 3,9 % en 2019) com es mostra en la figura 10.

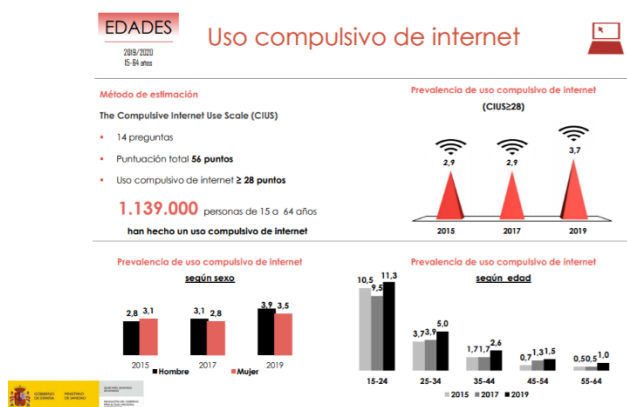

Figura 10. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Pel que fa al joc amb diners, veiem que la mitjana d'edat dels que més juguen per Internet és de 25 a 34, mentre que els que ho fan presencialment acostumen a ser més grans, entre 40 i 65 anys aproximadament. Aquests últims són la majoria, en un 77,1 % respecte als que juguen per Internet, que només són un 6,7 %.

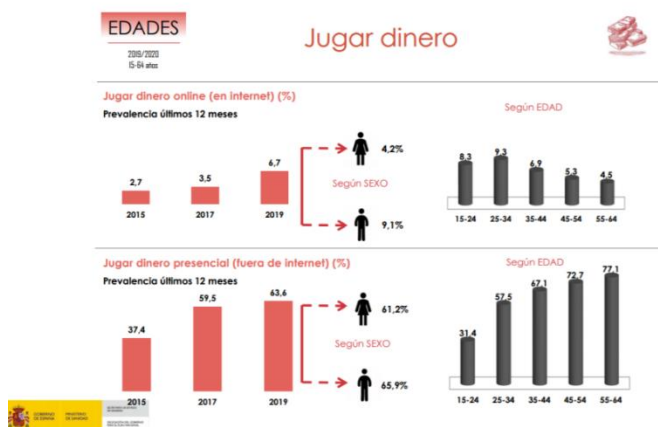

Figura 11. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

8.1.2.ENQUESTA SOBRE ÚS DE DROGUES ENSENYAMENT SECUNDARI 2021 (ESTUDES).

Delegació del govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

- Les drogues més consumides pels estudiants són **l'alcohol i el tabac**.
- El **consum intensiu d'alcohol** en forma de borratxeres està **més estès entre les dones** en tots els grups d'edat.
- El consum problemàtic de cànnabis és més freqüent entre els nois
- Augmenta el consum d'hipnosedants, sobretot entre les noies.
- Augmenta l'ús compulsiu d'internet (23,5%).
- En general, disminueix el consum experimental i es manté, i fins i tot augmenta, el consum problemàtic.

Fitxa tècnica de l'enquesta:

La XIV edició de l'Enquesta sobre Ús de Drogues en Ensenyaments Secundaris a Espanya (ESTUDES) s'ha elaborat a partir de 22.321 qüestionaris respostos per estudiants de 14 a 18 anys de 1.311 aules corresponents a 523 centres educatius públics i privats. La mostra es recull a tot Espanya i és representativa a nivell nacional, amb un marge d'error del 0,7% per a un nivell de confiança del 95,5%.

El treball de camp es va desenvolupar entre el 8 de març del 2021 i el 18 de maig del 2021. Aquesta enquesta està promoguda i finançada per la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues i compta amb la col·laboració de les Comunitats i Ciutats Autònomes. ESTUDES es realitza cada dos anys des del 1994.

Principals resultats

L'enquesta ESTUDES, que es realitza a estudiants d'entre 14 i 18 anys de tot Espanya, mostra que les **drogues consumides** per un percentatge més gran d'estudiants (en els dotze últims mesos) són, en primer lloc, **l'alcohol** (70,5%) i en segon lloc el **tabac** (30,7%). El segueix el **cànnabis** (22,2%) i els **hipnosedants** sense recepta, que arriben al 7,2%.

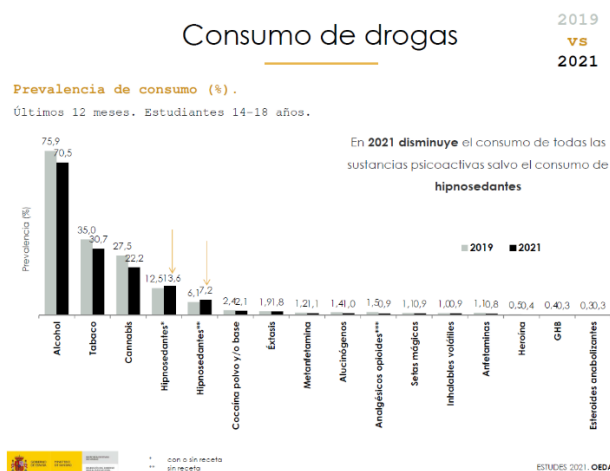

Figura 1. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

La resta de drogues tenen una prevalença més baixa. El 2,1% dels enquestats reconeix que ha consumit cocaïna en els darrers 12 mesos. En aquest mateix indicador temporal, l'èxtasi ha estat consumit per l'1,8%; les noves substàncies psicoactives les han consumit un 1,4%; les metamfetamines, l'1,1%; els al·lucinògens, l'1,0%; i les amfetamines, el 0,8%. La resta de substàncies psicoactives estudiades (més de 20) se situen per sota de l'1%.

El **consum de totes les drogues il·legals** està **més estès entre els nois** que entre les noies. Amb les **drogues de comerç lícit** (alcohol, tabac o hipnosedants) passa el contrari, les consumeixen **més les noies**.

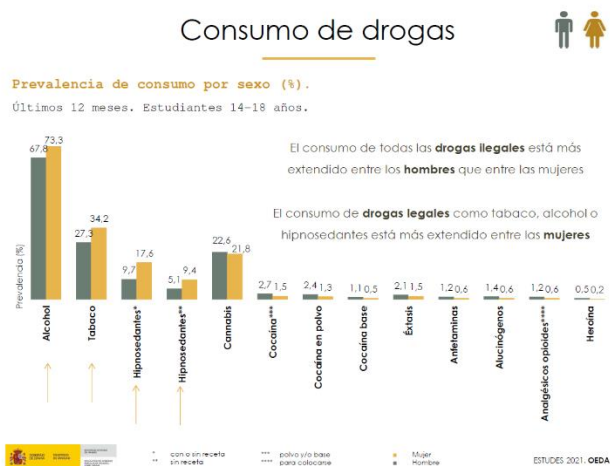

Figura 2. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

L'enquesta mostra un **augment del consum problemàtic de cànnabis** entre els que han consumit aquesta substància el darrer any. El 17,8% dels estudiants de 14 a 18 anys que ha consumit cànnabis el darrer any presenta un possible consum

problemàtic, dada més gran de la sèrie històrica (13,3% el 2016). Això passa tot i que **augmenta el risc percebut del consum habitual de cànnabis**.

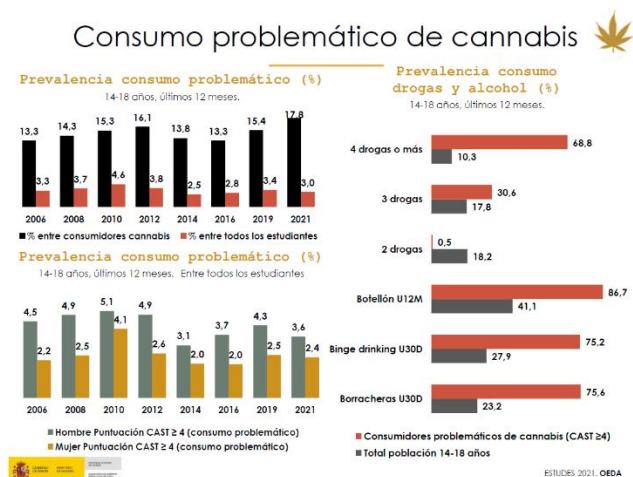

Figura 3. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

L'estudi també revela que el **consum problemàtic de cànnabis és més freqüent entre els nois**, amb independència de l'edat i s'associa amb altres conductes de risc: el 68,8% ha consumit 4 drogues o més el darrer any, el 75, 2% ha fet binge drinking i el 75,6% s'ha emborratxat el darrer mes.

Percepció del risc

Quant a la percepció del risc, **l'alcohol és la substància que es percep com a menys perillosa**. El 75,7% atribueix "molts o força problemes" al consum de 5 o 6 canyes o copes al cap de setmana. Per la seva banda, des del 2008, persisteix la consideració del tabac com a més perillós que el cànnabis, encara que la seva percepció de risc ha augmentat lleugerament: el 88,7% dels estudiants de 14 a 18 anys considera que consumir cànnabis habitualment en pot causar molts o força problemes (87,5% el 2019).

Pel que fa a la disponibilitat percebuda, **9 de cada 10 estudiants de 14 a 17 anys no aprecien cap dificultat per aconseguir alcohol i tabac** si volguessin, tot i que la venda està prohibida en menors. La **droga il·legal** que es percep com a **més disponible** és el **cànnabis**: el 61,1% opina que és fàcil o molt fàcil adquirir-lo.

Consum de substàncies psicoactives

El consum d'alcohol continua estant en nivells elevats. El 73,9% dels estudiants d'entre 14 i 18 anys ho ha provat alguna vegada (77,9% el 2019). El 70,5% ha begut el darrer any (75,9% el 2019) i el 53,6% ho ha fet el darrer mes (58,5% el 2019). L'edat

mitjana d'inici en el consum continua situant-se als 14 anys. El 1994, era de 13 anys i mig.

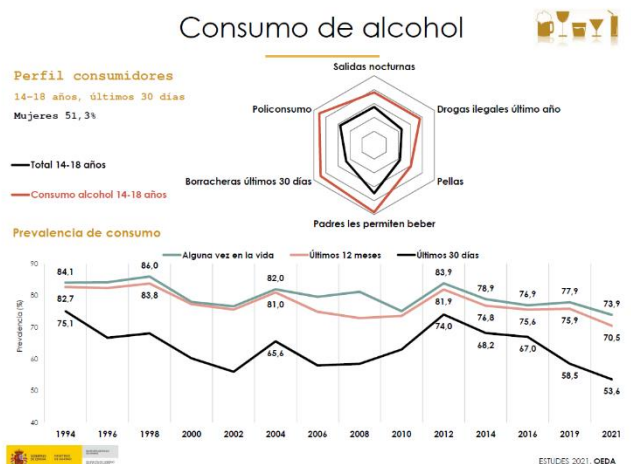

Figura 4. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Respecte al consum intensiu, el 27,9% dels estudiants diuen haver consumit alcohol en forma d'atrancament (binge drinking) en els darrers 30 dies (32,3% el 2019), xifra que puja al 52,6% entre els bevedors .

Les borratxeres també han disminuït lleugerament: el 23,2% dels estudiants diu que s'han emborratxat l'últim mes, davant del 24,3% el 2019. El percentatge de borratxeres és més gran en les noies. A més, el 41,1% dels estudiants afirma haver realitzat botellot el darrer any.

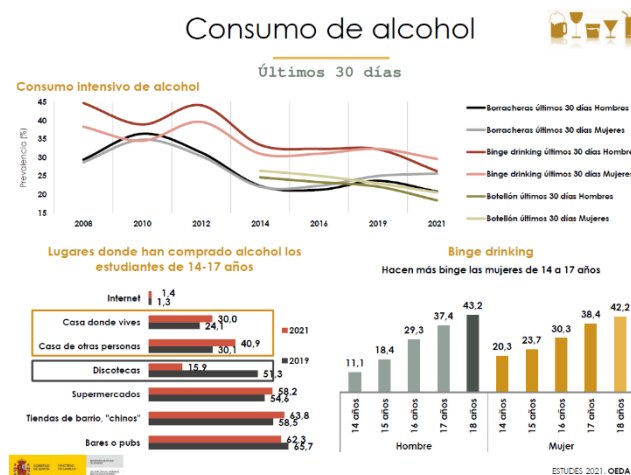

Figura 5. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

El tabac és la segona droga més consumida després de l'alcohol. El 30,7% (35,0% el 2019) dels alumnes ha fumat tabac el darrer any. El consum diari se situa al 9,0% (9,8% el 2019). El 1996, el 23,7% dels estudiants de 14 a 18 anys fumava diàriament.

De mitjana, el primer consum de tabac es produeix als 14,1 anys, igual que passava el 2019 i el 2016. L'adquisició de l'hàbit de fumar diàriament comença als 14,7 anys de mitjana, tot just mig any després de haver-ho provat per primera vegada.

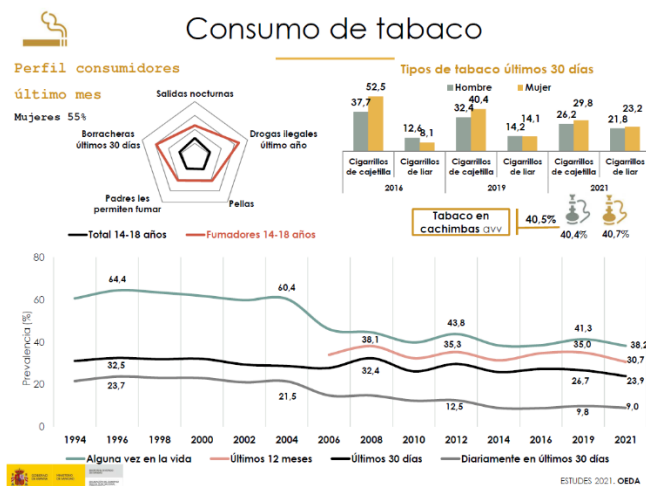

Figura 6. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

El cànnabis continua sent la droga il·legal més consumida entre els estudiants. El 28,6% (33,0% el 2019) ho ha provat alguna vegada a la seva vida, el 22,2% (27,5% el 2019) el darrer any i el 14,9% (19,3% el 2019) a l'últim mes. El consum diari continua sent elevat i se situa a l'1,6% (2,1% en nois i 1,1% en noies).

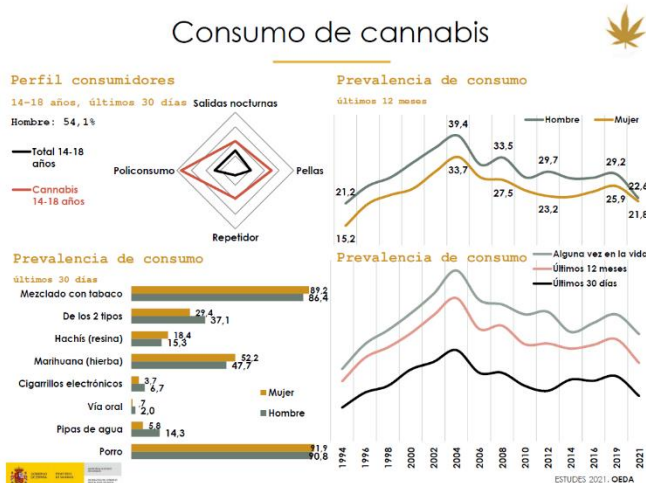

Figura 7. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

El 7,2 d'estudiants reconeix haver consumit hipnosedants sense recepta a l'últim any (9,4% en noies i 5,1% en noies), aconseguint les xifres més altes de la sèrie històrica.

Consumo de hipnosedantes sin receta

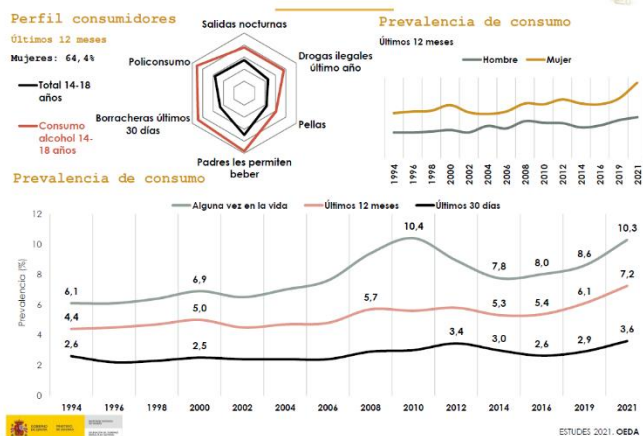

Figura 8. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

La cocaïna mostra un descens a tots els indicadors temporals. El 2,1% dels estudiants de 14 a 18 anys refereix haver consumit cocaïna el darrer any. L'edat mitjana del primer consum és de 15,3 anys i els homes consumeixen en més proporció que les dones, en totes les edats analitzades.

Addiccions comportamentals

L'ús compulsiu d'internet ha augmentat el 2021 (23,5% davant el 20% el 2019) en tots dos sexes i tots els trams d'edat. S'adverteix un major augment de la prevalença entre les noies (28,8% el 2021 i 23,4% el 2019) que entre els nois (18,4% el 2021 i 16,4% el 2019) i en edats més primerenques.

Uso compulsivo de internet (CIUS≥28)

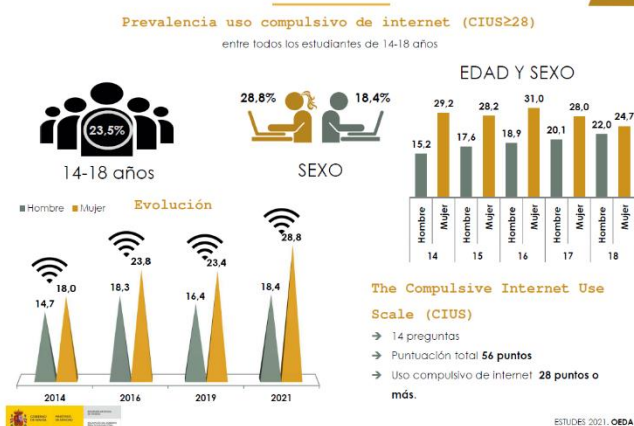

Figura 9. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Per segona vegada, l'enquesta ESTUDES recull l'ús de videojocs. El 2021 augmenta l'ús entre els estudiants de 14 a 18 anys: el 85,1% ha jugat a videojocs el darrer any (el 82,2% el 2019). El 7,1% dels estudiants de 14 a 18 anys presenta una possible addicció als videojocs.

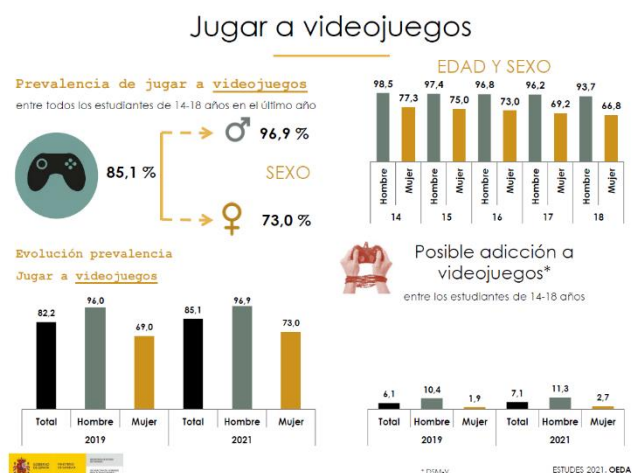

Figura 10. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

Respecte al joc amb diners en línia, el 2021 el 9,4% dels estudiants refereix haver jugat l'últim any (10,3% el 2019), mentre que el 17,2% ha jugat de manera presencial (22,7% el 2019). El percentatge d'estudiants amb un joc problemàtic possible ha baixat al 3,4%.

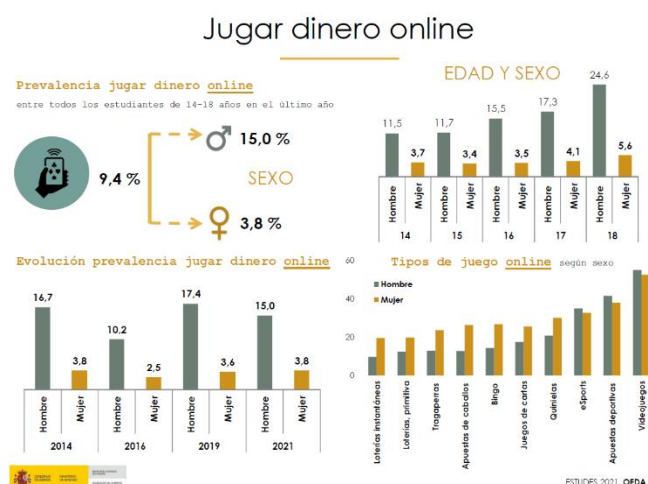

Figura 11. Font: Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

8.2. INFORMACIÓ MUNICIPAL / COMARCAL

S'hi inclou tota aquella informació relativa a la comarca i els municipi que en formen part que ens ajudi a contextualitzar les intervencions preventives en matèria d'addiccions. A través de diverses fonts, exposem informació referent al Vallès Occidental en relació amb el consum de drogues, ús de les TIC, factors de risc associats i intervencions que s'estan duent a terme des dels diferents àmbits municipals.

8.2.1. INFORMACIÓ COSSOS DE SEURETAT

FALTES ADMINISTRATIVES
LLEI 4/15 DE PROTECCIÓ DE SEURETAT CIUTADANA.
Consum o tinença drogues o abandonament estris
(Període: 01/01/2019 al 31/12/2021)

TOTAL POBLACIÓ

Consum o tinença drogues o abandonament estris	2019	2020	2021
HOMES	2422	2596	2589
PERCENTATGE HOMES	91,92%	89,95%	89,77%
DONES	213	290	295
PERCENTATGE DONES	8,08%	10,05%	10,23%
TOTAL	2635	2886	2884

MENORS D'EDAT

Consum o tinença drogues o abandonament estris	2019	2020	2021
HOMES	205	207	167
PERCENTATGE HOMES	89,13%	86,25%	79,52%
DONES	25	33	43
PERCENTATGE DONES	10,87%	13,75%	20,48%
TOTAL	230	240	210

MAJORS D'EDAT

Consum o tinença de drogues o abandonament d'estrís	2019	2020	2021
HOMES	2217	2389	2422
PERCENTATGE HOMES	92,18%	90,29%	90,58%
DONES	188	257	252
PERCENTATGE DONES	7,82%	9,71%	9,42%
TOTAL	2405	2646	2674

PERCENTATGE PER FRANGES D'EDAT

Consum o tinença de drogues o abandonament d'estrís	2019	2020	2021
MENORS D'EDAT	230	240	210
PERCENTATGE MENORS D'EDAT	8,73%	8,32%	7,28%
MAJORS D'EDAT	2405	2646	2674
PERCENTATGE MAJORS D'EDAT	91,27%	91,68%	92,72%
TOTAL	2635	2886	2884

Un 10% de les sancions administratives per consum o tinença de drogues il·legals són imposades a menors d'edat (226 casos per any).

El percentatge de noies menors d'edat sancionades per consum o tinença de drogues il·legals (20,48% el 2021) és significativament superior a la de dones majors d'edat sancionades (10,23% el 2021).

17.-DELICTES CONTRA LA SEGURETAT COLECTIVA
Contra la salut pública (tràfic drogues)
(Període: 01/01/2019 al 31/12/2021)

TOTAL POBLACIÓ

Contra la salut pública (tràfic drogues)	2019	2020	2021
HOMES	310	322	325
PERCENTATGE HOMES	87,32%	87,98%	88,56%
DONES	45	44	42
PERCENTATGE DONES	12,68%	12,02%	11,44%
TOTAL	355	366	367

MENORS D'EDAT

Contra la salut pública (tràfic drogues)	2019	2020	2021
HOMES	13	14	10
PERCENTATGE HOMES	92,86%	82,35%	90,91%
DONES	1	3	1
PERCENTATGE DONES	7,14%	17,65%	9,09%
TOTAL	14	17	11

MAJORS D'EDAT

Contra la salut pública (tràfic drogues)	2019	2020	2021
HOMES	297	308	315
PERCENTATGE HOMES	87,10%	88,25%	88,48%
DONES	44	41	41
PERCENTATGE DONES	12,90%	11,75%	11,52%
TOTAL	341	349	356

PERCENTATGE PER FRANGES D'EDAT

Contra la salut pública (tràfic drogues)	2019	2020	2021
MENORS D'EDAT	14	17	11
PERCENTATGE MENORS D'EDAT	3,94%	4,64%	3,00%
MAJORS D'EDAT	341	349	356
PERCENTATGE MAJORS D'EDAT	96,06%	95,36%	97,00%
TOTAL	355	366	367

Un 12% dels delictes contra la salut pública per tràfic de drogues són imposades a menors d'edat (43 casos per any).

CONTROLS ALCOHOLÈMIA I DROGUES PREVENTIUS
(Període: 01/01/2019 al 31/12/2021)

	2019	2020	2021	MITJA
Núm. Controls preventius	1043	601	753	799,00
Núm. Positius penals alcohol	145	83	142	123,33
Num. positius penals drogues	31	26	19	25,33
Núm. Positius adm. alcohol	453	109	316	292,67
Num. positius adm drogues	482	332	374	396,00

Respecte als controls d'alcoholèmia i drogues preventius, anualment es donen 123 positius penals alcohol, 25 positius penals drogues, 293 positius administratius d'alcohol i 396 positius administratius de drogues.

VALORACIÓ ACCIDENT ÚS DEL TELÈFON MÒBIL (MANS LLIURES O NO), INFLUÈNCIA O PRESENCIA DE SUBSTÀNCIES ESTUPEFAENTS. MENORS D'EDAT.
(Període: 01/01/2019 al 31/12/2021)

		Indicadores	N. Accidents		
		Any Inici Actuació	2019	2021	Total
Valoració Accident	Municipi Actuació				
Ús del telèfon mòbil (mans lliures o no)	Castellar del Vallès		1		1
Ús del telèfon mòbil (mans lliures o no)	Castellbisbal		2		2
Ús del telèfon mòbil (mans lliures o no)	Cerdanyola del Vallès		1		1
Ús del telèfon mòbil (mans lliures o no)	Rubí		1		1
Ús del telèfon mòbil (mans lliures o no)	Sant Quirze del Vallès		1	1	2
Ús del telèfon mòbil (mans lliures o no)	Santa Perpètua de Mogoda			1	1
Ús del telèfon mòbil (mans lliures o no)	Terrassa		1		1
Total			7	2	9

8.2.2. INFORMACIÓ CENTRES ATENCIÓ I SEGUIMENT

INICIS TRACTAMENT 2019. Taxes per cada 10.000 habitants.

Població resident a la comarca independentment del Centre d'Atenció i Seguiment on hagi iniciat tractament.

Any	Territori	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Tabac	Altres	Total
2019	SS Baix Llobregat Nord	5,30	6,46	3,00	9,11	0,00	0,46	24,33
2019	SS Solsonès - Bages - Berguedà	0,75	4,01	2,34	7,55	0,08	0,79	15,53
2019	SS Vallès Occidental Est	0,99	3,64	1,97	7,42	0,80	1,26	16,08
2019	SS Vallès Occidental Oest	2,24	6,26	3,90	7,08	0,14	0,75	20,37
2019	SS Vallès Oriental	1,24	4,93	2,22	8,24	2,40	0,67	19,69

INICIS TRACTAMENT 2020. Taxes per cada 10.000 habitants.

Població resident a la comarca independentment del Centre d'Atenció i Seguiment on hagi iniciat tractament.

Any	Territori	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Tabac	Altres	Total
2020	SS Baix Llobregat Nord	3,54	4,17	2,05	6,05	0,11	0,34	16,26
2020	SS Solsonès - Bages - Berguedà	0,83	4,36	1,69	7,04	0,08	1,18	15,17
2020	SS Vallès Occidental Est	0,86	2,83	1,81	5,14	0,34	0,50	11,48
2020	SS Vallès Occidental Oest	1,54	4,56	2,76	4,72	0,12	0,58	14,27
2020	SS Vallès Oriental	0,99	3,23	2,19	5,88	2,19	0,53	15,01

INICIS TRACTAMENT MITJA 2020 / 2021. Taxes per cada 10.000 habitants.

Població resident a la comarca independentment del Centre d'Atenció i Seguiment on hagi iniciat tractament.

Any	Territori	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Tabac	Altres	Total
2019/2020	SS Baix Llobregat Nord	4,42	5,31	2,53	7,58	0,06	0,40	20,29
2019/2020	SS Solsonès - Bages - Berguedà	0,79	4,19	2,02	7,29	0,08	0,99	15,35
2019/2020	SS Vallès Occidental Est	0,92	3,24	1,89	6,28	0,57	0,88	13,78
2019/2020	SS Vallès Occidental Oest	1,89	5,41	3,33	5,90	0,13	0,66	17,32
2019/2020	SS Vallès Oriental	1,12	4,08	2,21	7,06	2,30	0,60	17,35

Les dades d'inici de tractament a la zona SS Vallès Occidental Est es troben per sota de la mitja d'altres Serveis de Salut propers, mentre que les dades de SS Vallès Occidental Est es troben a la mitja.

ABS VALLÈS OCCIDENTAL OEST I EST

ABS del Vallès Occidental Oest		ABS del Vallès Occidental Est	
247	Terrassa A Sant Llàtzer	97	Castellar del Vallès
248	Terrassa B Est	104	Cerdanyola del Vallès 1- Serrapareira
249	Terrassa C Can Parellada	105	Cerdanyola del Vallès 2 – Canaletes- Fontetes
250	Terrassa D Oest	190	Sabadell 1A Centre
251	Terrassa E Rambla	191	Sabadell 1B Sant Oleguer
252	Terrassa F Nord	192	Sabadell 2 Creu alta
309	Rubí 1	193	Sabadell 3A Ca n'Oriac
310	Rubí 2-Castellbisbal	194	Sabadell 3B Nord
356	Terrassa G Sud	196	Sabadell 5 Gràcia-Merinals
363	Sant Quirze del Vallès	197	Sabadell 6 Sud
378	Rubí 3	198	Sabadell 7 La Serra
388	Sant Cugat del Vallès 1	320	Barberà del Vallès
389	Sant Cugat del Vallès 2	322	Badia del Vallès
390	Sant Cugat del Vallès 3	344	Sabadell 4A Concòrdia
		345	Sabadell 4B Can Rull
		384	Cerdanyola Ripollet - Farigola
		386	Ripollet 1 Centre
		387	Ripollet 2 Pinetons
		392	Polinyà - Sentmenat
		302	Montcada i Reixac

9. DADES PRIMÀRIES

Les dades primàries són dades recollides mitjançant les entrevistes personals als informants clau o els grups de discussió elaborats al Vallès Occidental.

Aquestes dades s'han obtingut per mitjà d'un estudi qualitatiu. Els estudis qualitatius tenen en compte la subjectivitat de les persones entrevistades i els significats inferits de les persones o comunicats per elles.

Permeten establir línies de treball que tinguin en compte diverses percepcions i creences. Juntament amb les dades generals de consum i l'evidència científica sobre els continguts recomanats a treballar, permeten perfilar els diferents programes i accions del Pla.

Les dades que apunten cap a una determinada direcció permeten explorar aquest aspecte de manera més exhaustiva en un futur.

L'objectiu ha estat representar els diferents àmbits d'intervenció (tècnics/ques comarcals i municipals d'Educació, Sanitat, Joventut, Serveis Socials i Cossos de Seguretat, així com adolescents, joves i famílies.

ENTREVISTES QUALITATIVES

Per recollir aquells aspectes més qualitatius sobre el consum de drogues i l'ús de pantalles, i amb la idea de poder apropar-nos més fidelment a la realitat del territori, s'han realitzat entrevistes (ANNEX 1) i grups de discussió (ANNEX 1) amb informants clau que d'alguna manera poden fer aportacions a la temàtica.

Les tècniques qualitatives utilitzades per al diagnòstic han estat tècniques participatives que aporten altres perspectives d'actors de la comunitat i serveixen, també, per mobilitzar la comunitat sobre els problemes causats pel consum de drogues i l'ús problemàtic de pantalles i les actuacions a realitzar.

Informants clau / Grups de discussió realitzats:

- Referents municipis que no disposen de pla de prevenció de conductes addictives de la comarca
- Referents municipis que disposen de pla de prevenció de conductes addictives de la comarca
- Referents Policia Local / Municipal
- Referents ORC de Mossos d'esquadra.
- Referents centres educatius de secundària
- Representants de les famílies (AFAs)

- Representants consells esportius
- Referents CSMIJ/CSMA comarca
- Referents CASD comarca
- Referents Equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP)
- Referents centres educatius de primària
- Referents programa Salut i Escola
- Representants d'adolescents i joves

Cadascú ha aportat la seva visió, que a continuació presentem de manera resumida.

10. PRINCIPALS CONCLUSIONS DE LA DIAGNOSI

10.1. NECESSITATS DETECTADES A PARTIR DE L'ANALISI DE LES DADES SECUNDÀRIES

PUNT PARTIDA

- 8 Plans de prevenció actius a la comarca (+ 1 en elaboració).
- Xarxa de professionals en l'àmbit de les drogues del Vallès Occidental, de la que el Consell Comarcal del Vallès Occidental en forma part.
- Model Salutogènesi, com a model compartit.
- Nova estructura organitzativa del Consell Comarcal Vallès Occidental amb un fort impuls a l'àmbit d'Acció social i educació.
- Lideratge Pla des de Serveis Joventut del Consell Comarcal Vallès Occidental amb Pla comarcal de joventut amb vigència 2022 – 2025.
- Actuacions que ja s'estan duent a terme: Projecte Ús espai públic i festes i Campanya piula contra les violències masclistes

ABAST POBLACIÓ

- Infants, adolescents i joves.
- Drogues i pantalles.
- Suport a municipis de menys de 20.000 habitants o sense Pla actiu.
- Coordinació amb municipis de més de 20.000 habitants o amb Pla actiu

CARACTERÍSTIQUES DE LA COMARCA

- Es concentra el 12,1% de la població catalana en un 1,8% de la superfície total de Catalunya.
- Elevada densitat de població amb grans disparitats.
- Gran concentració d'empreses de diversos sectors.
- Bona xarxa de comunicacions entre municipis grans / certes deficiències de comunicacions entre municipis petits.
- Rica vida associativa i cultural.

SERVEIS ESPACIALITZATS EN CONDUCTES ADDICTIVES

- 6 centres d'atenció i seguiment a drogodependències (CASD) a la comarca.
- 7 centres de salut mental infanto juvenil (CSMIJ) a la comarca.
- 8 centres de salut mental d'adults a la comarca.
- Centre de prevenció i intervenció en drogodependències (SPOTT) de la Diputació de Barcelona.

- ⇒ OBJECTIU: Oferir espais d'assessorament sobre conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

- ⇒ ACCIÓ: Implementació d'una antena comarcal del Centre de Prevenció i Intervenció en Drogodependències SPOTT.

COSSOS DE SEURETAT – GENERALITAT DE CATLUNYA

- No consta cap protocol alternatiu a la sanció administrativa (PASA) actiu a la comarca.
 - Tot i així, alguns municipis com Barberà, Santa Perpètua de Mogoda i Polinyà afirmen que fan intervencions alternatives sempre que es tracti de casos de menors d'edat i no existeixi reincidència.
 - Altres municipis manifesten la intenció d'oficialitzar el protocol en el període de vigència del Pla de prevenció.
- ⇒ OBJECTIU: Oferir una resposta educativa a les conseqüències legals derivades del consum de drogues.
 - ⇒ ACCIÓ: Elaboració d'un protocol Alternatiu a la Sanció Administrativa per consum de drogues a la via pública.
 - ⇒ OBJECTIU: Millorar la detecció precoç i identificació de comportaments de risc de situacions relacionades amb el consum de drogues i ús de pantalles.
 - ⇒ ACCIÓ: Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives per conductes de risc desenvolupades en espais públics, com ara el consum de drogues.
 - ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

SERVEIS TERRITORIALS AL VALLÈS OCCIDENTAL

- 8 serveis educatius a la comarca.
 - 2 universitats a la comarca.
- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a adolescents i joves perquè reflexioni críticament sobre els consums de drogues.
 - ⇒ ACCIÓ: Tallers amb adolescents i joves sobre els riscos del consum de drogues.
 - ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a les famílies per a prevenir les conductes addictives.
 - ⇒ ACCIÓ: Tallers familiars sobre prevenció del consum de drogues.
 - ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a professionals per a prevenir les conductes addictives.
 - ⇒ ACCIÓ: Formació a professionals en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.

ACCIONS PREVENTIVES REALITZADES

Existència de Serveis d'assessorament sobre conductes addictives a Castellbisbal, Montcada i Reixach, Polinyà, Sabadell i Sant Cugat del Vallès.

DADES EPIDEMIOLÒGIQUES 15 – 64 ANYS

- La droga legal més consumida és l'alcohol (77,2 % en els últims 12 mesos) i la droga il·legal més consumida es el cànnabis (10,5 %).
- En general, el consum de drogues està més estès entre els homes que entre les dones.
- El consum d'alcohol (75,2 a 77,2 %) ha augmentat respecte a l'enquesta anterior i el consum de tabac (de 40,9 a 39,4 %) i de cànnabis (d'11 a 10,5 %) ha disminuït. El consum d'hipnosedants (1,3 %) s'ha mantingut estable.
- La prevalença en l'ús compulsiu d'internet ha augmentat (de 2,9 a 3,7 %).

DADES EPIDEMIOLÒGIQUES 14 – 18 ANYS

- Les drogues més consumides pels estudiants són l'alcohol i el tabac.
- El consum intensiu d'alcohol en forma de borratxeres està més estès entre les dones en tots els grups d'edat.
- El consum problemàtic de cànnabis és més freqüent entre els nois
- Augmenta el consum d'hipnosedants, sobretot entre les dones.
- Augmenta l'ús compulsiu d'internet (23,5%).
- En general, disminueix el consum experimental i es manté, i fins i tot augmenta, el consum problemàtic.

- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a adolescents i joves perquè reflexioni críticament sobre els consums de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers amb adolescents i joves sobre els riscos del consum de drogues.
- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a les famílies per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers familiars sobre prevenció del consum de drogues.
- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a professionals per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a professorat en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.

INFORMACIÓ COSSOS DE SEGURETAT

Un 10% de les sancions administratives per consum o tinença de drogues il·legals són imposades a menors d'edat (226 casos per any).

El percentatge de noies menors d'edat sancionades per consum o tinença de drogues il·legals (20,48% el 2021) és significativament superior a la de dones majors d'edat sancionades (10,23% el 2021).

Respecte als controls d'alcoholèmia i drogues preventius, anualment es donen 123 positius penals alcohol, 25 positius penals drogues, 293 positius administratius d'alcohol i 396 positius administratius de drogues.

- ⇒ OBJECTIU: Oferir una resposta educativa a les conseqüències legals derivades del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Elaboració d'un protocol Alternatiu a la Sanció Administrativa per consum de drogues a la via pública.
- ⇒ OBJECTIU: Millorar la detecció precoç i identificació de comportaments de risc de situacions relacionades amb el consum de drogues i ús de pantalles.

- ⇒ ACCIÓ: Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives per conductes de risc desenvolupades en espais públics, com ara el consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

INFORMACIÓ CENTRES D'ATENCIÓ I SEGUIMENT

Les dades d'inici de tractament a la zona SS Vallès Occidental Est es troben per sota de la mitja d'altres Serveis de Salut propers, mentre que les dades de SS Vallès Occidental Est es troben a la mitja.

- ⇒ OBJECTIU: Oferir espais d'assessorament sobre conductes addictives.
- ⇒ OBJECTIU: Millorar la detecció precoç i identificació de comportaments de risc de situacions relacionades amb el consum de drogues i ús de pantalles.
- ⇒ ACCIÓ: Implementació d'una antena comarcal del Centre de Prevenció i Intervenció en Drogodependències SPOTT.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

10.2. NECESSITATS DETECTADES A PARTIR DE L'ANALISI DE LES DADES PRIMÀRIES

PERCEPCIÓ DEL CONSUM DE DROGUES

En general, les **drogues més consumides** entre adolescents i joves són les més accessibles i més econòmiques, principalment les legals –**alcohol i tabac**–, i, entre les il·legals, el **cànnabis**. L'alcohol es consumeix més durant els caps de setmana, i el tabac i el cànnabis durant tota la setmana.

Es destaca també el consum de **begudes energètiques**, especialment entre els més joves, i el consum d'**hipnosedants**, especialment entre les noies.

El consum de **cigarretes elèctriques** i “**catximbos**” es produeix principalment entre els més joves.

Les substàncies amb una **major acceptació** / normalització per part de joves i famílies i amb una menor percepció de risc són **l'alcohol i el cànnabis**. El consum de begudes energètiques i d'hipnosedants s'inicia sovint a través de les pròpies famílies.

- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a adolescents i joves perquè reflexioni críticament sobre els consums de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers amb adolescents i joves sobre els riscos del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Programes de prevenció universal de conductes addictives per infants, adolescents i joves.
- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a les famílies per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers familiars sobre prevenció del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Programes de prevenció familiar universal de conductes addictives.
- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a professionals per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a professionals en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.

En general el **consum experimental i/o esporàdic** sembla que **disminueix** a la comarca però **es manté**, i fins i tot augmenta, el **consum problemàtic**.

Entre la **població més vulnerable** i amb **més factors de risc** el consum es fa més present, s'inicia abans i genera més conseqüències negatives. En ocasions hi ha una gran normalització per part de les famílies.

- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a les famílies més vulnerables per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Programes de prevenció familiar selectiva de conductes addictives per a famílies amb factors de risc.

ESPAIS D'OCI

Hi ha **municipis amb major presència d'oci nocturn** que atrauen a població de municipis propers, principalment **Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Quirze del Vallès i Terrassa** dins de la comarca i **Barcelona i Granollers** fora de la mateixa. Es detecten situacions de risc en alguns locals, preocupant especialment els que concentren més públic jove (permeten l'accés a menors d'edat o hi acudeixen joves que acaben de complir la majoria d'edat).

FESTES POPULARS

Cal destacar l'**atracció de públic**, especialment jove, que generen les **festes populars** dels diferents municipis, especialment les que es produeixen en època estival, cap d'any, sant Joan i carnestoltes. Les **primeres sortides nocturnes i els primers consums de drogues**, principalment d'alcohol, entre els més joves es produeixen durant aquestes festivitats.

- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats al consum de drogues en oci nocturn.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a agents de salut en intervencions en promoció de la salut i reducció de riscos en oci nocturn (especialment durant les festivitats populars).
- ⇒ ACCIÓ: Intervencions en promoció de la salut i reducció de riscos en oci nocturn.

FRANGES D'EDAT

Pel que fa a l'**edat d'inici** en el consum de drogues, entre les persones que s'inicien en el consum de drogues, sembla que el consum de **tabac** s'inicia entre els 12 i els 14 anys; el **d'alcohol**, entre els 13 i els 15 anys, i el de **cànnabis**, entre els 14 i els 16 anys. L'inici del consum d'alcohol s'acostuma a produir en "botellots" que es produeixen **als voltants de les celebracions de festes populars**.

Durant el **cicle superior d'educació primària** i fins i tot en edats inferiors, s'inicia el consum de **begudes energètiques**. En alguns casos es viu com un ritual de pas cap a l'edat adulta.

- ⇒ OBJECTIU: Augmentar la sensibilització sobre els riscos del consum de drogues, especialment les més properes.
- ⇒ ACCIÓ: Campanyes de sensibilització sobre els riscos associats al consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers amb adolescents i joves sobre els riscos del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers familiars sobre prevenció del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a professionals en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.

GÈNERE

La percepció generalitzada és que consumeixen més drogues, principalment il·legals, els nois. **Es detecten més casos de nois en situacions relacionades amb el consum de drogues** a la via pública i també als centres educatius i espais comunitaris. Tot i així, es destaca que la tendència és cap a un consum força similar, tant en quantitat com en freqüència, entre nois i noies.

Elles semblen presentar menys problemàtiques relacionades amb el consum, probablement perquè fan consums **més discrets o prudents** pressionades pels mandats de gènere tradicionals com ara tenir cura dels altres o gestionar adequadament les emocions i perquè el consum femení és menys visible a causa de **l'estigmatització** que encara es fa sobre la dona consumidora, tant de drogues legals com, especialment, d'il·legals.

Contrasta la **diferència entre les dades** de consum adolescent on observem percentatges de consum entre les noies superiors a la dels nois **i la percepció** de les persones entrevistades que segueixen destacant un major consum entre els nois.

Pel que fa al consum **d'hipnosedants**, sembla que entre **nois** està més relacionat amb **espais d'oci i lleure** i amb finalitats recreatives i entre les **noies** com un recurs per a **rebaixar l'ansietat i millorar la salut emocional**.

- ⇒ OBJECTIU: Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers amb adolescents i joves sobre els riscos del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers familiars sobre prevenció del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a professionals en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.

COVID-19

La situació ocasionada per les restriccions per l'epidèmia de COVID-19 ha ocasionat un **efecte paradoxal**. D'una banda, el **consum recreatiu** en molts casos **ha disminuït**, en fer-ho també les activitats d'oci (principalment nocturnes). De l'altra, entre les **persones consumidores més habituals** aquest consum sembla haver-se **mantingut** i fins i tot **augmentat**, com a conseqüència del malestar emocional viscut.

2. PERCEPCIÓ DELS PROBLEMES RELACIONATS AMB ELS CONSUMS DE DROGUES

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES DETECTADES

Les principals problemàtiques detectades en relació amb el consum de drogues són:

- Problemes de salut mental (angoixa, estrès...)
 - Consum abusiu
 - Addicció / Dependència
 - Assetjaments (violacions i agressions?)
 - Actituds masclistes facilitades pel consum de drogues
 - Conductes sexuals de risc
 - Relacions sexuals sense preservatiu.
 - Relacions sexuals i penediment.
 - Problemes de convivència
 - Desperfectes al mobiliari urbà
 - Comportaments violents
 - Baralles
 - Robatoris
 - Absentisme
 - Fracàs escolar
 - Consum dins centres educatius (Principalment tabac)
 - Consum en espais no lectius dels centres educatius (excursions, viatge de fi de curs...)
 - Consum en espais on no és permès (principalment alcohol)
 - Accidents de trànsit
 - Alguns problemes de soroll i civisme al voltant de bars, locals d'oci nocturn i zones de consum a la via pública.
- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats al consum de drogues.
- ⇒ OBJECTIU: Millorar la detecció precoç i identificació de comportaments de risc de situacions relacionades amb el consum de drogues i ús de pantalles.
- ⇒ ACCIÓ: Implementació d'una antena comarcal del Centre de Prevenció i Intervenció en Drogodependències SPOTT.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

Des de professionals de dispositius sanitaris i serveis especialitzats es destaca la important presència de patologia dual i **comorbilitat** entre **problemes de salut mental** i **consums problemàtics de drogues**.

FRANGES D'EDAT

Els **primers consums** generen situacions problemàtiques entre els més joves. No hi ha un coneixement dels propis límits ni es té experiència. Es produeixen **intoxicacions** per consum **d'alcohol** i, en menor mesura, per cànnabis. Preocupa

també el **consum habitual de cànnabis** entre adolescents i joves, que alhora provoca dificultats en les famílies, als centres educatius i a la via pública (sancions administratives).

- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats al consum de drogues en oci nocturn.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a agents de salut en intervencions en promoció de la salut i reducció de riscos en oci nocturn (especialment durant les festivitats populars).
- ⇒ ACCIÓ: Intervencions en promoció de la salut i reducció de riscos en oci nocturn.
- ⇒ OBJECTIU: Millorar la detecció precoç i identificació de comportaments de risc de situacions relacionades amb el consum de drogues i ús de pantalles.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

Entre la població adulta, preocupa la normalització del consum recreatiu de drogues en espais d'oci, que en ocasions esdevé un consum habitual en espais privats. Destaquen els problemes generats pel consum d'alcohol, cànnabis i cocaïna, així com d'hipnosedants.

Els consums problemàtics solen ser una forma de manifestar un malestar previ.

GÈNERE

En les **dones**, destaca el **consum problemàtic d'alcohol i d'hipnosedants**; i en els **homes**, el **d'alcohol, cànnabis i cocaïna**.

En els darrers anys, el **consum s'ha masculinitzat**, especialment entre les noies més joves, amb noies que han adoptat **patrons de consum masculins** on s'associa la tolerància i el poder beure més a una actitud positiva. Aquesta modificació dels patrons de consum pot respondre també a la diferent valoració i judici que reben les conductes realitzades per part de nois i noies i a la no correspondència amb els **mandats de gènere existents**. Es viu com a natural i es valora positivament l'assumpció de riscos i l'ús de l'agressivitat com a forma de resoldre conflictes per part de nois, i probablement algunes noies busquen si no emmirallar-se en els nois, sí rebre la valoració social que reben aquests. Per aquest motiu, perden pes mandats de gènere tradicionalment femenins, com ara tenir cura dels altres o gestionar adequadament les emocions.

- ⇒ OBJECTIU: Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

DETECCIÓ I DERIVACIÓ DE CONSUMS PROBLEMÀTICS

Els **principals agents detectors** dels consums problemàtics de drogues són:

- Equips directius dels centres educatius i EAPs.
- Professionals CAP, metges/es de capçalera i infermers/es de primària.
- Professionals salut i escola.
- Professionals serveis socials.

- Professionals cossos de seguretat.
- Famílies.

En **casos s'atenen** principalment des del **CSMIJ** si es tracta de menors d'edat i des del **CSMA** o **CASD** si es tracta de majors d'edat.

Des del CSMIJ o CSMA **es pot derivar a CASD o a SPOTT**, si procedeix.

Els casos d'adolescents i joves que presenten una psicosi o un risc de desenvolupar-la (relacionades en ocasions amb el consum de cànnabis) s'atenen des dels **Equips d'Intervenció Precoç de la Psicosi**.

3. PERCEPCIÓ DEL COMPLIMENT DE LA NORMATIVA LEGAL SOBRE DROGUES

- Alguns establiments, i la venda ambulant, **venen alcohol a menors**.
- Es defineixen punts de consum d'alcohol i cànnabis a la via pública en diversos municipis.
- Les begudes alcohòliques, el tabac i el cànnabis són molt accessibles per part de menors d'edat.
- Elevat nombre de sancions per consum i/o tinença de drogues a la via pública.

La percepció general és que **es compleix la prohibició de fumar als llocs indicats per la llei i, en menor mesura, la normativa legal referent a la venda d'alcohol i de tabac als menors d'edat**.

CONDUCCIÓ I CONSUM DE DROGUES

La majoria de desplaçaments per gaudir de l'oci nocturn es realitzen amb **vehicle privat**, acompanyats dels **progenitors** en els més joves i **d'amics i amigues** amb vehicle propi a partir de la majoria d'edat, però també amb **transport públic** (FGC, Renfe, autobús nocturn...) i **caminant** (generant algunes situacions de vulnerabilitat, especialment entre les noies).

- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats al consum de drogues en oci nocturn.
- ⇒ ACCIÓ: Serveis de transport públic nocturns a nivell comarcal amb presència d'equips d'educadores.
- ⇒ ACCIÓ: Protocols d'actuació davant les violències sexuals per a locals i altres espais d'oci nocturn en el context del consum d'alcohol i altres drogues.

Des de cossos de seguretat existeix la percepció que la gent jove (18-24) no són les més habituals que troben en accidents ni controls alcoholèmia i drogues positius, sinó més aviat un perfil de **mitjana edat**, majoritàriament **homes**.

CONSUM A LA VIA PÚBLICA

La nombrosa presència de zones verdes i polígons industrials a la comarca, juntament amb les regulacions imposades per evitar contagis per la **pandèmia de COVID 19**, han facilitat l'augment del volum i la quantitat d'espais on es consumeixen drogues a la via pública, principalment alcohol, begudes energètiques i cànnabis, en format de "botellot" i "parkineo". És especialment significatiu aquest format de consum en els municipis amb menor oferta d'oci nocturn i/o menor presència visible de cossos de seguretat. Es destaquen especialment els "**macrobotellots**" a la **Universitat Autònoma de Barcelona** i als voltants de la **discoteca Waka**.

- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats al consum de drogues en oci nocturn.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a agents de salut en intervencions en promoció de la salut i reducció de riscos en oci nocturn (especialment durant les festivitats populars).

- ⇒ ACCIÓ: Intervencions en promoció de la salut i reducció de riscos en oci nocturn.
- ⇒ ACCIÓ: Oferta d'activitats alternatives al consum de drogues en oci nocturn.

La major presència de consum a la via pública va fer **augmentar el número de sancions administratives relacionades amb consum o tinença de drogues il·legals** a la via pública, especialment durant la època de confinament provocat regulacions imposades per evitar contagis per la pandèmia de COVID 19.

- ⇒ OBJECTIU: Oferir una resposta educativa a les conseqüències legals derivades del consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Elaboració d'un protocol de detecció i derivació comunitari per consum de drogues i usos problemàtics de pantalles.
- ⇒ OBJECTIU: Millorar la detecció precoç i identificació de comportaments de risc de situacions relacionades amb el consum de drogues i ús de pantalles.
- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats al consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives per conductes de risc desenvolupades en espais públics, com ara el consum de drogues.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

4. PRÀCTIQUES OCI

La tendència és general a utilitzar les **pantalles com a forma principal d'oci**, a partir dels 14 anys es nota, per exemple, una davallada important en la pràctica esportiva.

El **programa joc net**, impulsat pel consell català de l'esport ha millorat significativament les conductes i actituds que es donaven en pistes esportives, tant d'infants, adolescents i joves, com de pares i mares i entrenadors i entrenadores, i ha influït positivament en el respecte en la normativa de no consumir tabac i/o alcohol a llocs assenyalats per la llei.

Pel que fa a l'ús de pantalles en esdeveniments esportius, és molt habitual veure infants, adolescents, joves, i famílies connectats/ades i sense fer cas del que passa al seu voltant.

Entre els joves consultats, les activitats preferides són: jugar a videojocs, practicar esports (futbol, paddle, bàsquet...), quedar amb amics i amigues, sortir amb patinet, skate, fer «tik toks», escoltar música, llegir, tocar instruments... Utilitzen alguns dels recursos municipals: principalment camps de futbol (encara que es queixen que els caps de setmana no estan obertes) i Espais Joves.

En general, la presència d'un Espai Jove, un Punt d'Informació Juvenil, un casal... facilita que existeixin espais de socialització fora de casa i de la via pública i a s'unifiqui l'oferta d'activitats de lleure als municipi orientades a adolescents i joves.

En general, es reclamen més espais d'oci cultural, esportiu i festius orientats a adolescents i joves. Hi ha una presència important d'entitats a la comarca, però principalment dirigides a infants i adults, i menys que motivin o involucrin adolescents i joves.

Es continua associant festa amb consum de drogues, principalment de begudes alcohòliques, especialment durant algunes de les festivitats més importants a la comarca.

5. PERCEPCIÓ DE L'ÚS DE PANTALLES

La modificació en les pràctiques d'oci d'infants, adolescents i joves els darrers anys, juntament amb les regulacions imposades per evitar contagis per la pandèmia de COVID 19, han generat un augment significatiu de l'ús i problemàtiques associades a l'ús de pantalles.

S'entenen les pantalles com un vehicle / canal a través del qual adolescents i joves s'expressen i experimenten.

Es detecta un gran interès i necessitat de les famílies de participar en tallers de prevenció dels usos problemàtics vinculats a les pantalles.

En general es considera que, tant joves com adults, utilitzen les pantalles de forma recreativa.

Els grups de joves consultats manifesten que utilitzen pantalles principalment per divertir-se, relacionar-se i «perquè tothom les fa servir». Les pantalles més utilitzades serien el telèfon mòbil, la videoconsola, l'ordinador i la televisió i les aplicacions amb més seguiment Tik Tok, Instagram, Spotify, Youtube, Netflix, Twitter, Facebook, Pinterest i continguts per a adults, especialment violents o pornogràfics. Creuen que manca educació sexoafectiva i busquen informació a Internet.

Pel que fa als videojocs, s'esmenten principalment Call of Duty, Fornite, Fifa, GTA i Roblox.

Sembla que entre la **població més vulnerable i/o de nivell socioeconòmic més baix**, on adolescents i joves fan més ús de la via pública, es detecten menys casos d'usos problemàtics de pantalles, sobretot els que tenen a veure amb usos abusius. Tot i així, altres riscos, com el fet de quedar-se fins altes hores de la nit connectat a pantalles o dificultats de relació entre iguals, per exemple, es mantenen presents.

- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a les famílies més vulnerables per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Programes de prevenció familiar selectiva per a famílies amb factors de risc.

GÈNERE

Nois: videojocs. Noies: xarxes socials. Tot i que sembla que l'**escletxa de gènere** s'està reduint i cada cop hi ha més noies que utilitzen videojocs, i nois que utilitzen principalment xarxes socials, encara queda un volum important de noies que manifesten no sentir-se ben "acollides" quan utilitzen videojocs en línia i que habitualment utilitzen "nick names" que no les identifiqui amb cap gènere per evitar ser incomodades, assetjades i/o insultades.

- ⇒ OBJECTIU: Incloure la perspectiva de gènere en totes les accions dutes a terme en el marc del Pla.

FRANGES D'EDAT

Els **usos de pantalles han augmentant en el total de la població**. En general, sembla que l'ús i el sobre ús de pantalles es dona tant per part d'adolescents com de joves i adults. També es destaquen els usos que en fan infants amb o sense supervisió de la família.

L'edat d'inici en el primer telèfon mòbil ha disminuït fins arribar a infants de cicle superior de primària (en alguns casos, cicle mitjà). En alguns casos es viu com un **ritual de pas** cap a l'edat adulta.

L'ús de **videojocs en línia i xarxes socials** s'inicia també en l'**etapa d'educació primària**, en moltes ocasions sense excessiva supervisió per part dels adults. Els infants tenen accés a **continguts inadequats de forma directe** (sèries a Netflix, per exemple) **o indirecte** (Youtubers que parlen i comenten aquests continguts i en fan resums i contingut relacionat).

Infants i adolescents que no disposen de dispositius digitals, especialment telèfon mòbils, reben **pressió de companys i companyes** i, en ocasions, tenen la sensació de **sentir-se exclosos** de les converses i temes de debat habituals.

- ⇒ OBJECTIUS: Dotar d'eines a infants, adolescents i joves perquè reflexioni críticament sobre els usos de pantalles.
- ⇒ ACCIÖ: Tallers preventius per a famílies de primària i secundària sobre ús de pantalles.
- ⇒ OBJECTIUS: Dotar d'eines a les famílies per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÖ: Tallers preventius per a famílies de primària i secundària sobre ús de pantalles.

Entre la població adulta, es destaca el fet de treballar, en alguns casos, una gran part de l'horari laboral utilitzant pantalles i, després, en el temps d'oci, continuar utilitzant aquests dispositius amb finalitats lúdiques: telèfon mòbil, veure la televisió, sèries i pel·lícules...

No arriben casos d'adults vinculats amb pantalles als serveis especialitzats.

FAMÍLIES

Preocupa especialment entre les persones entrevistades la **relació que estableixen les famílies amb les pantalles**:

- Baixa sensibilització sobre riscos potencials dels usos de les pantalles.
- Poques normes i límits al voltant dels usos de pantalles.

- Dificultats familiars per marcar i fer respectar límits.
- Inadequat modelatge familiar en usos de pantalles.
- Famílies utilitzen pantalles com a sistema de distracció i “canguratge”.
- Falta d’acompanyament en educació digital.
- Falta coneixement normativa PEGI i altres normatives relacionades.
- Dificultats en us d’eines de control parental.
- Falsa sensació de seguretat produïda per la utilització de sistemes de protecció parental poc segurs (Youtube kids...).
- Ús dels dispositius mòbils com a eina de control mitjançant la geolocalització o trucades insistents.
- Desequilibri en coneixements digitals entre els diferents membres de la família.
- Poc coneixement de les eines digitals per part de les famílies, especialment les més vulnerables. Ignorància digital.
- Les famílies estan més tranquil·les si els fills i filles són a casa, fent ús de les pantalles, que si són al carrer.
- Disminueixen els espais compartits entre diferents membres de la família. Poca interacció, en alguns casos ni tants sols es comparteixen els moments dels àpats.
- Dificultats per a la conciliació, famílies amb molta càrrega professional fora de casa.
- Sobreexposició que les famílies fan dels seus fills a les xarxes socials publicant-hi informació i compartint-hi de manera constant la seva vida, *sharenting*.

Sovint triguen a detectar-se i derivar-se adequadament els problemes relacionats amb usos de pantalles. Durant l’etapa infantil sol existir una sensació de control per part de la família i els conflictes esclaten amb l’entrada a l’adolescència. La normalització de determinats usos de les pantalles dificulta i endarrereix el procés de detecció.

- ⇒ OBJECTIU: Detectar de forma primerenca els riscos associats als consums de drogues i usos de pantalles.
- ⇒ ACCIÓ: Elaboració / aplicació de protocols de detecció i derivació consum de drogues i usos de pantalles problemàtics.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d’un servei d’assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.

Des dels serveis especialitzats preocupen famílies més vulnerables i amb factors de risc que no vetllen per dotar d’una estructura organitzada i una oferta àmplia d’alternatives d’oci als seus fills i filles.

- ⇒ OBJECTIU: Dotar d’eines a les famílies més vulnerables per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Programes de prevenció familiar selectiva per a famílies amb factors de risc.

CENTRES EDUCATIUS

Algunes de les situacions que més comenten les persones entrevistades sobre les dificultats de gestionar l’ús de pantalles als centres educatius són:

- Elevat ús de dispositius mòbils en horari lectiu per part d'alumnat i, en alguns casos, professorat.
 - En general, no es permet l'ús de telèfons mòbils als centres educatius, fora dels temps de descans (patis) o a demanda explícita d'algun docent.
 - Les hores del pati sol estar permès l'ús de telèfons mòbils als centres educatius de secundària, causant una interferència en les formes de relacionar-se i divertir-se d'adolescents i joves.
 - Als centres de primària, l'ús de telèfons mòbils està prohibida a tot el centre però també interfereix indirectament en la forma de relacionar-se i jugar de nens i nenes (imiten continguts que han vist a les pantalles, conductes agressives...).
 - Necessitat de disposar de pautes educatives per acompanyar a les famílies en l'educació digital de l'alumnat.
- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a professionals per a prevenir les conductes addictives.
 - ⇒ ACCIÓ: Formació a professionals en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.
 - ⇒ OBJECTIU: Detectar de forma primerenca els riscos associats als consums de drogues i usos de pantalles.
 - ⇒ ACCIÓ: Elaboració / aplicació de protocols de detecció i derivació consum de drogues i usos de pantalles problemàtics.

Alguns centres educatius comenten que utilitzen aplicacions, tipus "B-resol" de la Generalitat de Catalunya per detectar i intervenir sobre les dificultats de relació entre iguals i els casos d'assetjament.

COVID-19

La situació ocasionada per les restriccions per l'epidèmia de COVID-19 han ocasionat un augment significatiu de les hores d'ús de dispositius electrònics. Sembla que les hores d'ús van augmentar molt durant el confinament i que, tot i haver-se rebaixat les mesures d'aïllament, es manté un ús molt elevat.

La situació sobre les pantalles s'ha vist agreujada durant la pandèmia. Arriben a serveis especialitzats casos de nens i nenes amb dificultats per tornar normalitat post-confinament.

6. PERCEPCIÓ DELS PROBLEMES RELACIONATS AMB ELS USOS DE PANTALLES

PRINCIPALS AVANTATGES DETECTADES

- Possibiliten realitzar activitats acadèmiques i formatives sense presencialitat.
- Noves formes de **diversió** i **d'oci**.
- Faciliten la comunicació entre persones.
- Faciliten les relacions socials i la vinculació entre grups d'iguals.
- Permeten accedir a informació il·limitada de forma fàcil i immediata i estar al dia en temes d'actualitat.
- Promouen habilitats com l'aprenentatge, la creativitat, el treball en grup i la creació de continguts a través de blogs, canals de Youtube, Instagram, Tik Tok o Twitch.
- Permeten compartir coneixement, interessos i aficions i ofereixen noves alternatives d'oci i lleure.
- Afavoreixen noves habilitats i noves formes de construcció del coneixement

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES DETECTADES

Les principals problemàtiques relacionades amb l'ús de pantalles que es destaquen són:

- Problemes de visió.
- Augment del nerviosisme, l'agressivitat i la impulsivitat.
- Repercussions en la salut mental.
- Poca tolerància a la frustració.
- Desplaçament son/vigília. Fatiga per abús de pantalles fins a altes hores de la nit, *vamping*.
- Necessitat de connexió constant.
- Ús abusiu de pantalles, principalment telèfon mòbil i videoconsoles. Addicció.
- Aïllament social / soledat.
- Accés a continguts inadequats (violents, sexuals, discriminatoris...).
- Manca de control familiar sobre les hores d'ús dels dispositius electrònics.
- Conflictes amb referents adults, especialment en l'àmbit familiar i educatiu.
- Exposició pública. Alt grau d'exposició a les xarxes socials per part de nois i, especialment, noies
- Repercussions en la construcció de la identitat.
- Pèrdua del control de les imatges publicades,
- Empremta digital difícil d'esborrar.
- Autoimatge corporal negativa.
- Manca d'autoestima.
- Necessitat de reconeixement positiu.
- Es comparteixen contrasenyes entre amics i amigues.
- Poques activitats de lleure no relacionades amb les pantalles.
- Relacions socials principalment en línia. Noves formes de relació.
- Sedentarisme / poques activitats esportives.

- Baixada de rendiment acadèmic.
- Absentisme.
- Poca lectura fora de les pantalles.
- Menys vincle amb companys i companyes i professorat.
- Trobades amb persones desconegudes, salt d'allò virtual a allò presencial.
- Dificultats de relació / Assetjament entre iguals.
- Assetjament / ciberassetjament (Grups de whatsapp de classe, videojocs, xarxes socials...).
- Delictes contra la intimitat.
- Gravacions de mòbil a professorat i altres alumnes.
- Enviament i reenviament d'imatges que constitueixen delictes (desconeixement de la legislació, especialment per part d'infants).
- Hipersexualització menors d'edat.
- Difusió o publicació de contingut sexual d'una persona sense el seu consentiment., *sexpredding*.
- Monetarització imatges íntimes (noies en situació de risc amb nivell socio econòmic baix).
- Adults que es fan passar per joves per conèixer / assetjar a menors, *grooming*.
- Manca de relació en persona. Adolescents i joves que tanquen la porta de l'habitació.
- Apostes en línia, principalment per part d'adults joves. (Estratègia de les Loot boxes).
- Accés a grups o xats on s'ofereixen indicacions per amagar trastorns i patologies (trastorns de la conducta alimentària, autòlisi...).
- Autoagressions / autòlisis.
- Suïcidi.

L'abús de pantalles es veu com una **forma de manifestar malestars previs**. Mentre els estudis van bé, no es detecten problemes. Quan comença a baixar el rendiment, s'inicia la preocupació per part de les famílies. La detecció primerenca d'aquestes problemàtiques ajuda a poder abordar i treballar aquestes situacions de manera més efectiva.

- ⇒ OBJECTIUS: Dotar d'eines a infants, adolescents i joves perquè reflexioni críticament sobre els usos de pantalles.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers preventius per a infants, adolescents i joves sobre ús de pantalles.
- ⇒ OBJECTIUS: Dotar d'eines a les famílies per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Tallers preventius per a famílies de primària i secundària sobre ús de pantalles.
- ⇒ OBJECTIU: Dotar d'eines a professionals per a prevenir les conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Formació a professionals en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.
- ⇒ OBJECTIU: Detectar de forma primerenca els riscos associats als consums de drogues i usos de pantalles.
- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats als usos de pantalles.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i

professionals sobre conductes addictives.

- ⇒ ACCIÓ: Implementació d'una antena comarcal del Centre de Prevenció i Intervenció en Drogodependències SPOTT.

Els usos problemàtics per part d'infants ha augmentat significativament la demanda d'atencions als Centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP).

Des de professionals de dispositius sanitaris i serveis especialitzats es destaca la important presència de patologia dual i **comorbiditat** entre **problemes de salut mental** i **usos problemàtics de pantalles**.

La soledat es veu com un dels grans factors de risc a patir problemes relacionats amb els usos de pantalles.

- ⇒ OBJECTIU: Detectar de forma primerenca els riscos associats als consums de drogues i usos de pantalles.
- ⇒ OBJECTIU: Reduir els riscos associats als usos de pantalles.
- ⇒ ACCIÓ: Creació d'un servei d'assessorament a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives.
- ⇒ ACCIÓ: Implementació d'una antena comarcal del Centre de Prevenció i Intervenció en Drogodependències SPOTT.

A la comarca, la **Unitat de Joc Patològic i Addiccions no tòxiques** de **Consorci Sanitari de Terrassa** és la unitat de referència en atenció de conductes de risc relacionades amb els usos de pantalles.

7. PERCEPCIÓ DE LES POSSIBILITATS I DISPOSICIÓ DE COL·LABORACIÓ

- La majoria de persones entrevistades coneixien i valoren positivament l'elaboració del Pla comarcal de prevenció i atenció a les conductes addictives.
 - Hi ha molta predisposició i necessitat per al treball en xarxa.
 - Es valora positivament vincular aquest Pla a la Xarxa de professionals en l'àmbit de les drogues del Vallès Occidental.
 - La mirada del Pla és compartida: Promoció de la salut / Benestar emocional / Salut mental (Salutogènesi).
 - Les persones entrevistades es mostren molt disposades a col·laborar en la implementació del Pla.
 - El Pla es considera una bona eina, però la quantitat de plans i protocols elaborats a nivell comarcal i municipal genera dubtes entre els professionals sobre la capacitat real per aplicar les accions proposades.
-
- ⇒ OBJECTIU: Difondre les diferents accions i programes del Pla.
 - ⇒ OBJECTIU: Potenciar el treball transversal des dels diferents àmbits participants en el Pla.
 - ⇒ ACCIÓ: Creació d'espais de trobada entre professionals referents en conductes addictives dels municipis de la comarca.
 - ⇒ ACCIÓ: Coordinació amb municipis de la comarca que disposen de Pla de prevenció de conductes addictives.

8. PROPOSTES D'ACCIÓ APORTADES PER LES PERSONES INFORMANTS CLAU I ELS GRUPS DE DISCUSSIÓ PER DONAR RESPOSTES A LES PROBLEMÀTIQUES PERCEBUES
--

MIDADA DEL PLA: Promoció de la salut / Benestar emocional / Salut mental (Salutogènesi)

OPINIÓ SOBRE LES RESPOSTES QUE CALDRIA DONAR (QUÈ S'HAURIA DE FER?)

ÀMBIT EDUCATIU

Tallers preventius per a adolescents i joves sobre consum de **drogues**. *Cartera serveis DIBA.*

Tallers preventius per a infants, adolescents i joves sobre ús de **pantalles**.

Programes de prevenció universal de conductes addictives per infants, adolescents i joves.

Formació a professorat en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles.

Implementació de l'exposició preventiva **Controles?** de la Diputació de Barcelona. *Cartera serveis DIBA. (FACILITAR ACCÉS).*

Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives a l'expulsió de centres educatius segons les normes d'organització i funcionament del centre.

Patrullatges dels cossos de seguretat al voltant dels centres educatius a petició dels equips directius.

Intervencions de suport per vincular infants, adolescents i joves a institucions prosocials (centres educatius, centres d'oci, etc.), per exemple, orientades a reduir l'absentisme escolar, l'assetjament, la violència, etc.

ÀMBIT FAMILIAR

Tallers preventius per a famílies de secundària sobre consum de **drogues**.

Tallers preventius per a famílies de primària i secundària sobre ús de **pantalles**.

Implementació de l'exposició preventiva **Controles?** de la Diputació de Barcelona. *Cartera serveis DIBA. (FACILITAR ACCÉS).*

Programes de **prevenció familiar universal** de conductes addictives.

Programes de **prevenció familiar selectiva** per a famílies amb factors de risc

Utilització d'estratègies per augmentar captació de famílies en tallers / programes preventius (Presentació programes a reunió inici de curs dels centres educatius, per exemple).

ÀMBIT COMUNITARI

Elaboració d'un **protocol Alternatiu a la Sanció Administrativa** per consum de drogues a la via pública *Mancomunat*.

Intervencions adreçades a serveis de mesures alternatives per conductes de risc desenvolupades en espais públics, com ara el consum de drogues.

Elaboració d'un **protocol de detecció i derivació comunitari** per consum de drogues i usos de pantalles problemàtics. *Cartera serveis DIBA*.

Tallers educatius o activitats centrats en la reducció de conductes de risc (àmbits diversos: centres educatius, espais d'oci, etc.).

Formació a professionals vinculats a entitats que treballin amb adolescents i joves (esportives, culturals...) en abordatge educatiu del consum de drogues i ús de pantalles. *Cartera serveis DIBA*.

Presència d'educadors i educadores en espais de lleure. (**Projecte Ús espai públic i festes**).

ÀMBIT OCI I TEMPS LLIURE

Formació a agents de salut en intervencions preventives i de reducció de riscos en oci nocturn.

Intervencions preventives i de reducció de riscos en oci nocturn (prioritzar intervencions en festes majors).

Intervencions de servei responsable adreçades al sector de l'hoteleria i la restauració, al dels jocs i les apostes, al dels esdeveniments populars relacionats amb festes, etc.

Incorporació **d'activitats d'oci alternatives al consum** de drogues en els espais de trobada naturals d'adolescents i joves per gaudir de l'oci nocturn.

Creació d'un **servei d'autobusos nocturns** amb informació i acompanyament a adolescents i joves en oci nocturn.

Patrullatges dels cossos de seguretat al voltant de zones d'oci nocturn.

Coordinació amb **Protocols d'actuació davant les violències sexuals** per a locals i altres espais d'oci nocturn en el context del consum d'alcohol i altres drogues.

ÀMBIT DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Elaboració de **campanyes preventives, de sensibilització i de reducció de riscos** en el consum de drogues i ús de pantalles. *Mancomunat*.

Accions de difusió en els mitjans de comunicació i les xarxes social.

Aplicació de la Campanya piula contra les violències masclistes.

Creació de materials preventius per sensibilitzar a les famílies sobre els riscos de les pantalles dels seus fills i filles (a partir de l'etapa infantil).

ÀMBIT DE SALUT

Creació d'un **servei d'assessorament** a adolescents, joves, famílies i professionals sobre conductes addictives. *Mancomunat. Equivalent a referents ocupació juvenil o EAIA CCVOC*.

Implementació d'una antena comarcal del Centre de Prevenció i Intervenció en Drogodependències SPOTT.

Coordinació amb altres serveis per atendre les necessitats (educatives, socials, de salut, legals o formatives, entre d'altres) de la població.

Coordinació amb el Programa Salut i Escola.

GESTIÓ PLA

Mirada realista i centrada en la promoció de la salut, la prevenció de conductes addictives i la reducció de riscos i el benestar emocional.

Creació **d'espais de trobada entre professionals** referents en conductes addictives dels municipis de la comarca.

Coordinació amb municipis de la comarca que disposen de Pla de prevenció de conductes addictives.

Realització d'enquestes sobre consum de drogues i ús de pantalles amb adolescents i joves de la comarca.

10.3. DEBILITATS / AMENACES / FORTALESES OPORTUNITATS (DAFO)

El DAFO és una tècnica provinent de la planificació estratègica que permet identificar punts febles i punts forts, diferenciant entre factors interns i presents i factors de l'entorn i de futur.

Objectiu: elaborar un diagnòstic intern i extern de la situació respecte del nostre projecte de prevenció de conductes addictives, com a base per definir l'estratègia del Pla comarcal.

	PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
PRESENT/INTERN	FORTALESES ... que cal mantenir	DEBILITATS ... que cal corregir
FUTUR/EXTERN	OPORTUNITATS ... que cal explotar	AMENACES ... que cal afrontar

Jové, A. (Autor) / Rué, E. (Autor) / Centre de Prevenció i Intervenció en drogodependències (Direcció)

FORTALESES

Gran concentració d'empreses de diversos sectors.
Bona xarxa de transports públics entre els municipis més grans de la comarca.
Bona xarxa de recursos socioeducatius i de salut a la comarca.
Bona xarxa de serveis especialitzats en l'atenció de problemàtiques vinculades amb les conductes addictives.
Les dades d'inici de tractament a la zona SS Vallès Occidental Est es troben per sota de la mitja d'altres Serveis de Salut propers, mentre que les dades de SS Vallès Occidental Est es troben a la mitja.
Alguns municipis manifesten la intenció d'oficialitzar el protocol ASA en el període de vigència del Pla de prevenció.
Els municipis que disposen de Pla duen a terme tallers amb infants, adolescents, joves, famílies i professionals (multicomponent) de forma protocolitzada.
Existència de serveis d'assessorament sobre conductes addictives a Castellbisbal, Montcada i Reixach, Polinyà, Sabadell i Sant Cugat del Vallès.
Circuit clar de detecció, intervenció i derivació de casos relacionats amb conductes addictives.
Sensibilització sobre els problemes de salut ocasionats pels consums problemàtics de drogues (no es relaciona únicament amb problemes de civisme).
Disminueix el número d'accidents i controls d'alcoholèmia i drogues positius en població de 18 a 25 anys.
Ampli llistat d'avantatges i potencialitats dels usos de pantalles.
Augmenta la sensibilització sobre els riscos de l'ús abusiu de pantalles.

Alguns centres educatius utilitzen aplicacions per detectar i intervenir sobre les dificultats de relació entre iguals i els casos d'assetjament.
Incorporació del model de gestió de riscos i plaers (per influència prevenció pantalles).
Bona predisposició dels professionals per implicar-se i col·laborar en la implementació del Pla.

DEBILITATS

Es concentra el 12,1% de la població catalana en un 1,8% de la superfície total de Catalunya. Elevada densitat de població amb grans disparitats.
La comunicació entre els municipis més petits presenta certa deficiència.
No consta cap protocol alternatiu a la sanció administrativa (PASA) actiu a la comarca.
Alguns municipis no disposen d'una bona planificació de tallers amb infants, adolescents, joves, famílies i professionals (multicomponent).
Manca un servei d'assessorament sobre conductes addictives que pugui atendre a població de tota la comarca.
Les substàncies amb una **major acceptació** / normalització per part de joves i famílies de la comarca i amb una menor percepció de risc són **l'alcohol i el cànnabis**.
L'inici del consum d'alcohol s'acostuma a produir en "botellots" que es produeixen **als voltants de les celebracions de festes populars**.
El consum de begudes energètiques i d'hipnosedants s'inicia sovint a través de les pròpies famílies.
Durant el **cicle superior d'educació primària** i fins i tot en edats inferiors, s'inicia el consum de **begudes energètiques**. En alguns casos es viu com un ritual de pas cap a l'edat adulta.
Es destaca el consum de **begudes energètiques**, especialment entre els més joves, i el consum d'**hipnosedants**, especialment entre les noies.
Un 10% de les sancions administratives per consum o tinença de drogues il·legals són imposades a menors d'edat (226 casos per any).
El percentatge de noies menors d'edat sancionades per consum o tinença de drogues il·legals (20,48% el 2021) és significativament superior a la de dones majors d'edat sancionades (10,23% el 2021).
Entre la **població més vulnerable** i amb **més factors de risc** el consum es fa més present, s'inicia abans i genera més conseqüències negatives.
Llistat ampli de les conseqüències biopsicosocials dels consums problemàtics de drogues.
Manca de recursos, o llarga llista d'espera, per atendre a casos detectats relacionats amb conductes addictives.
Augmenta el número d'accidents i controls d'alcoholèmia i drogues en població de 25 a 45 anys.
Les famílies i els equips docents mostren moltes dificultats en gestionar l'ús de pantalles d'infants, especialment adolescents i joves.
Ampli llistat de problemàtiques relacionades amb els usos de pantalles (relacionats amb un mateix, relacionats amb els altres i relacionats amb la construcció de la identitat).

OPORTUNITATS

8 Plans de prevenció actius a la comarca (+ 1 en elaboració).
 Xarxa de professionals en l'àmbit de les drogues del Vallès Occidental, de la que el Consell Comarcal del Vallès Occidental en forma part.
 Augmenta l'acceptació del model de salutogenesi com a punt de contacte en els marcs teòrics dels plans de prevenció de la comarca.
 Tendència a la baixa en el consum d'alcohol, tabac i cànnabis (context COVID-19).
 El consum de cocaïna arriba a mínims històrics: menys d'un 1% dels joves reconeix haver-la consumit en l'últim mes.
 La situació ocasionada per les restriccions per l'epidèmia de COVID-19 ha ocasionat una disminució en el consum experimental i esporàdic.
 Comença a haver-hi certa consciència dels riscos de l'ús abusiu de pantalles.
 Promoció de polítiques preventives de les diferents administracions públiques: Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Federació Espanyola de Municipis, *Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas...*

AMENACES

Les drogues més consumides pels estudiants són l'alcohol, tabac i cànnabis.
 El consum experimental de cigarreta electrònica es manté molt elevat.
 El consum intensiu d'alcohol en forma de borratxeres està més estès entre les dones en tots els grups d'edat.
 El consum problemàtic de cànnabis és més freqüent entre els nois.
 Augmenta el consum d'hipnosedants, sobretot entre les dones.
 Diferents motivacions i prevalences en el consum de drogues i ús de pantalles per part de nois i noies.
 La situació ocasionada per les restriccions per l'epidèmia de COVID-19 ha ocasionat un lleuger augment del consum problemàtic (principalment de cànnabis).
 Es destaca la important presència de patologia dual i **comorbilitat** entre **problemes de salut mental i consums problemàtics de drogues**.
 La major presència de consum a la via pública va fer **augmentar el número de sancions administratives relacionades amb consum o tinença de drogues il·legals** a la via pública,
 Augmenta significativament l'ús compulsiu d'internet, especialment en les noies.
 Escletxa de gènere molt present en ús de pantalles per part de nois i noies. (Videojocs vs XXSS).
 Disminució de l'edat d'inici d'ús de dispositius electrònics, especialment tauletes i telèfons mòbils.
 Sovint triguen a detectar-se i derivar-se adequadament els problemes relacionats amb usos de pantalles.
 Es destaca la important presència de patologia dual i **comorbilitat** entre **problemes de salut mental i usos problemàtics de pantalles**.
 La soledat es veu com un dels grans factors de risc a patir problemes relacionats amb els usos de pantalles.

11. ANNEXOS

ANNEX I: ENTREVISTA A INFORMANTS CLAU

1. Percepció de consum

- a) Quina percepció té sobre el consum de drogues al seu municipi?
- b) Al llarg de l'any, hi ha moments (ex.: certes festes) o èpoques (ex.: períodes turístics) que modifiquin els patrons de consum habituals?
- c) Diria que al seu municipi es prenen més drogues que a altres llocs?
- d1) Quins col·lectius consumeixen més alcohol al seu municipi? (per edat, gènere, altres)
- d2) Quins col·lectius consumeixen més tabac al seu municipi? (per edat, gènere, altres)
- d3) Quins col·lectius consumeixen més cànnabis al seu municipi? (per edat, gènere, altres)
- d4) Quins col·lectius consumeixen més hipnosedants al seu municipi? (per edat, gènere, altres)
- e) Quines drogues es consumeixen més al seu municipi?
- f) Creu que actualment l'ús problemàtic de les pantalles ha augmentat al seu municipi?

2. Percepció de problemes

- a) Creu que el consum de drogues genera problemes al seu municipi?
- b) En cas afirmatiu: Pensa que ocasiona pocs, bastants o molts problemes?
- c) Diria que n'ocasiona tants, més o menys que en altres llocs semblants?
- d) Quins són els problemes més freqüents que ocasiona el consum de drogues al seu municipi? (accident, absentisme escolar, absentisme laboral, baralles, agressivitat, penediment, destrosses en el mobiliari urbà...)
- e) Quins sectors de la població del seu municipi es veuen més afectats per aquests problemes? (per edat, gènere, altres)
- f) Hi ha locals que ocasionin problemes en aquest sentit? (bars, discoteques, *grow-shops*, associacions cannàbiques...)
- g) A les festes populars, solen haver-hi problemes derivats del consum d'alcohol o d'altres drogues?
- h) Quins sectors de la població del seu municipi es veuen més afectats per l'ús problemàtic de pantalles? (per edat, gènere, altres)
- i) Vol afegir alguna cosa més relacionada amb els problemes causats per les drogues al seu municipi?

3. Percepció del compliment de la normativa legal sobre les drogues

- a) Troba que, en general, al seu municipi es respecta la normativa legal referent a la venda d'alcohol i de tabac als menors d'edat?
- b) Considera que al seu municipi es respecta la prohibició de no fumar als llocs indicats per la llei?
- c) Què opina de la conducció sota els efectes de l'alcohol i d'altres drogues al seu municipi?

- d) I sobre el consum d'alcohol o d'altres drogues a la via pública al seu municipi? Es fa botellot? Hi ha llocs on se solen reunir joves per consumir porros o altres drogues? On?
- e) Vol afegir res més sobre les drogues i les lleis al seu municipi?

4. Dades objectivables de què puguin disposar

Segons la persona entrevistada, cal demanar si pot facilitar dades objectivables que avalin les seves impressions.

5. Opinió sobre les respostes que caldria donar (què s'hauria de fer?)

- a) Coneix la iniciativa d'elaborar/revisar el Pla local de prevenció de les drogodependències? (independentment de quina en sigui la resposta, cal preguntar què opina del fet que s'hagi pres aquesta iniciativa).
- b) Què pensa que caldria de fer al seu municipi per fer front als problemes existents relacionats amb el consum de drogues i per evitar que s'estenguin o que en sorgeixin de nous?
- c) Qui pensa que se n'hauria d'ocupar? De qui és responsabilitat?

6. Percepció de les possibilitats i la disposició de col·laboració amb el Pla per part del col·lectiu al qual pertany o que representa la persona entrevistada.

- a) Diria que el sector professional (o el servei o l'entitat) al qual pertany o que representa podria col·laborar d'alguna manera en la prevenció dels problemes relacionats amb el consum de drogues al seu municipi?
- b) Si la resposta anterior és afirmativa: Quines coses podrien fer o en què podrien ajudar o col·laborar? Si és negativa: Per què ho diu? Què li ho fa pensar?
- c) Com valora la disposició del col·lectiu al qual pertany o representa d'implicar-se i col·laborar en la prevenció de les drogodependències?
- d) En funció de la resposta a la pregunta anterior, cal preguntar, si escau: Com es podria augmentar la disposició del col·lectiu al qual pertany o que representa per col·laborar en la prevenció de les drogodependències?

ANNEX II: ENTREVISTA A GRUPS FOCALS DE DISCUSSIÓ

PREGUNTA 1. Sobre pràctiques de lleure | Què fa la gent per divertir-se a al municipi?

- Com valoreu la dedicació del temps lliure d'adolescents, joves i adults? Quines creieu que són les activitats preferides?
- Què creieu que fan i els agrada fer quan surten? Hi ha diferències si es fa de tarda o de nit?
- Quins riscos creus que hi ha quan se surt de nit?
- Es relaciona sempre divertir-se amb consum de drogues en oci nocturn?
- Com creieu que es relacionen, entre elles i ells, les persones que surten?
- Com es mouen per anar a gaudir de l'oci?
- Creieu que usen adequadament els vehicles privats?
- Fan servir els recursos municipals?
- Canvis per la situació actual ocasionada per la COVID-19

PREGUNTA 2. Sobre la situació de consum de drogues (tant legals com il·legals) | Què és consumeix i com al municipi?

- Sabeu quines drogues es consumeixen al vostre municipi?
- Amb quina edat es comença a consumir?
- Creieu que hi ha diferències de consum entre homes i dones?
- Creieu que hi ha diferències de consum entre barris/zones del municipi?
- Coneixeu al vostre municipi punts de consum on es va a consumir (parcs, jardins, etc..)?
- On es consumeix més: en espais públics o ve a casa (locals), etc.?
- Al vostre municipi es fa botellot? On? Quan?
- Es consumeixen més drogues al vostre municipi que a altres municipis?
- Al llarg de l'any hi ha moments o èpoques que modifiquin els patrons de consum habituals? (cap d'any, festa major, festa major de barris, carnestoltes, estiu...)
- Canvis per la situació actual ocasionada per la COVID-19

PREGUNTA 3. Sobre els riscos i danys associats al consum | Quines són les pràctiques de risc associades al consum de drogues?

- El consum de drogues genera problemes al vostre municipi?
- Quin tipus de problemes (accidents de trànsit per consum de drogues, problemes de convivència degut al consum de drogues, absentisme, conductes sexuals de risc...)?
- Hi ha locals, entitats, associacions... que ocasionin problemes pel consum de drogues?
- Hi ha problemes relacionats amb el consum de drogues que tenen a veure amb l'incompliment de la normativa legal de compra i venda d'alcohol i tabac a menors d'edat? I amb la pràctica del botellot?
- Les pràctiques de risc són diferents segons el col·lectiu?
- Les pràctiques de risc són diferents segons el sexe?

- Les pràctiques de risc són diferents segons l'edat?
- Les pràctiques de risc són diferents segons el barri/zona del municipi?
- Canvis per la situació actual ocasionada per la COVID-19.
- Coneixeu algú que estigui en tractament o que hagi estat derivat a un servei especialitzat per problemes derivats del consum

PREGUNTA 4. Sobre la situació del municipi pel que fa a l'ús de pantalles (videojocs, Internet, xarxes socials...) | Quines pantalles o apps s'utilitzen i quines generen problemes?

SITUACIÓ

- Quines son les pantalles o apps que es fan servir?
- Per quins motius creieu que es fan servir?
- Amb quina edat es comença a utilitzar pantalles o apps?
- Creieu que hi ha diferències de gènere a l'hora d'usar-les?
- Quant de temps creieu que s'utilitzen?
- Canvis per la situació actual ocasionada per la COVID-19.

RISCOS

- Quins riscos creieu que comporta el seu ús?
- Creieu que hi ha abús de pantalles o apps? En quins col·lectius?
- Creieu que, actualment, l'ús problemàtic de les pantalles ha augmentat al vostre municipi?
- Coneixeu algú que estigui en tractament o que hagi estat derivat a un servei especialitzat per problemes derivats de l'ús de pantalles o apps?

PREGUNTA 5. Sobre les necessitats detectades | Quines són les necessitats detectades?

- Coneixeu la iniciativa d'elaborar/revisar renovar el Pla local de prevenció de conductes addictives?
- Què penseu que hauria de fer el vostre municipi per fer front als problemes existents relacionats amb el consum de drogues i per evitar que s'estenguin o que en sorgeixin de nous?
- Quin és l'àmbit en què es detecten més necessitats?
- Qui penseu que se n'hauria d'ocupar? De qui és responsabilitat?
- Hi ha necessitats diferents en funció del col·lectiu?
- Hi ha necessitats diferents en funció del gènere?
- Hi ha necessitats molt diferents en funció del barri/zona del municipi?

Paper/posició de les famílies en relació amb el consum

- Com és la vostra família (fumadora, hàbit de consum d'alcohol, etc.)
- Quina relació teniu amb els vostres fills?
- Com creus que reaccionaríeu davant del consum dels vostres fills de drogues legals (tabac i alcohol) i d'il·legals (cànnabis, cocaïna, etc.): permissius, rebuig, indiferents, autoritaris, protectors, etc.)
- Què hauríeu de fer les famílies davant el consum dels fills? I abans?

**Diputació
Barcelona**

Gerència de Serveis de Benestar Social

Recinte Mundet. Edifici Serradell Trabal, 4a planta
Passeig de la Vall d'Hebron, 171

08035 Barcelona

www.diba.cat/benestar

gs.benestars@diba.cat